

DZIŚ W NUMERZE:

Powstał Klub Filmu Polskiego **str. 3**

Obezwładnij i uciekaj **str. 4**

Pierwszy polski literacki Nobel **str. 5**

Elektrycy na fali **str. 8**

WTOREK
16 MAJA 2006
NR 58
ROCZNIK LXI
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Dzieci w sztuce Władysława Młynka „Cudowny owoc”.

DZIECI I MŁODZIEŻ CHCĄ BAWIĆ SIĘ W TEATR

Tradycja teatralna żyje

ŚMIŁOWICE (F. B.) – Tradycja corocznych przedstawień teatralnych, wystawianych przez grupę zapaleńców teatru amatorskiego w Śmiłowicach trwa od 1948 roku. Grupa teatralna zaistniała w tej wiosce razem z powstaniem MK PZKO i przy nim do dnia dzisiejszego, z małą tylko przerwą, kiedy to zabrakło lokalu do przedstawień.

W sobotę salę przy urzędzie gminnym pierwsi widzowie zaczęli wypełniać prawie godzinę przed rozpoczęciem spektaklu. Wypełnili ją tradycyjnie po brzegi. Licznie przybyła młodzież musiała się zadowolić siedzeniem na stołach ustawionych pod ścianami.

Jezeli w Śmiłowicach, na tej sali,

znalazł się w tym dniu ktokolwiek z tych, którzy obdarzają naszą młodzież li-tylko krytycznymi uwagami, musiał zmienić zdanie. Młodzież była tam bowiem nie tylko w charakterze widzów, dominowała również na scenie. Zespół teatralny przy MK PZKO został bowiem w tym roku całkowicie odmlodzony – poza dwoma aktorami z dawniejszego składu cały bogaty program wytworzyła miejscowa młodzież i dzieci uczęszczające do gnojnickskiej polskiej szkoły.

Kierowniczka zespołu Ewa Bárszony z zadowoleniem stwierdza, że młodzi i dzieci wprost się garnęli do pracy w teatrze. Trzeba też podkreślić, że próby i wszelkie przygotowania przebiegały w ramach działalności MK PZKO, bez oficjalnej współpracy ze szkołą, czyli wyłącznie w wolnym czasie dzieci, po powrocie ze szkoły do domów. Prób zaś było niemało, bo zaczęły się w marcu i odbywały się dwa razy w tygodniu.

Ciąg dalszy na str. 2

»Lipka« pierwsza w RC

MABLONKÓW/BRZECLAW (kor) – W Brzeclawiu odbyły się w ub. weekend finałowe eliminacje ogólnopolskiego konkursu kapel ludowych i soliów Podstawowych Szkół Artystycznych. Wzięło w nich udział 576 młodych muzyków z 33 kapel z całej RC. Nasz region reprezentowała jabłonkowska „Lipka”. I to z dużym powodzeniem. Konkursowe jury przyznało bowiem jabłonkowiakom pierwszą nagrodę w kategorii kapel do lat 15. Wraz z „Lipką” – ex aequo – pierwszą nagrodę oceniono także kapelę „Mebliczek” z Piłzna.

Dodajmy, że jury przyznało też specjalne wyróżnienie „prymicie” „Lipki”, **Chrystianowi Heccze**, za śpiew i prowadzenie kapeli.

Pogoda
WTOREK – Pochmurno z opadami deszczu lub burzami. Temperatura w dniach 19-23 st., noć 12-8 st. C. **ŚRODA** – Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami deszczu. Temperatura w dniach 17-21 st., noć 14-10 st. C.

GOŚCIEM SPOTKANIA BYŁ JAN KIDAWA-BŁOŃSKI

Wieczór z filmem i bluesem

BYSTRZYCA (kor) – W sierpniu br. na Zlot do Wędrzyni zawita ponownie – po 13 latach – śląski kultowy zespół „Dżem”. W 1993 r. zespół gościł u nas (wówczas w Bystrzycy) jeszcze ze swoim wokalistą Ryszardem Riedlem, w tym roku przyjadzie już bez niego. Nazywany polskim Jimem Morrisonem Riedel, który przez całe życie borykał się z narkotykami, zmarł w 1994 r.

I to właśnie Ryszardowi Riedlowi, jego trudnym życiowym losom i walce z narkotykami, poświęcony był film „Skazany na bluesa”, który wyświetlony został na wieczorze filmowym. Spotkanie z filmem i bluesem odbyło się w ub. piątek w bystrzyckim kinie. Film przedstawił – wspólnie z **Tadeuszem Wantulą** z trzynieckiego Klubu Kultury – jego reżyser, **Jan Kidawa-Błoński**. Jak powiedział, pracę nad swoim obrazem (nb. chodzi o najbardziej kasowy film ub. sezonu w Polsce) podjął m.in. dlatego, iż R. Riedel był synem jego żyznika.

– To jest przede wszystkim film o

niespełnionych marzeniach młodego człowieka, który wyrastał w czasach komuny w małym śląskim miasteczku. A właściwie o jednym całym pokoleniu, które z powodu niemożności spełnienia swoich marzeń zaczęło sięgać po narkotyki. No i o wspaniałej muzyce – powiedział J. Kidawa-Błoński (wywiad z reżyserem zamieścimy w jednym z najbliższych numerów „GL”).

Piątkowemu wieczorowi w bystrzyckim kinie towarzyszyło powołanie do życia Klubu Filmu Polskiego, który odąd podobne spotkania będzie urządził regularnie. Wybrano już też Radę Programową KFP – tworzą ją **Danuta Branna**, ks. **Wiesław Szpak**, **Tadeusz Wantuła** i **Jacek Sikora**.

UDANY DEBIUT SIÓDMOKLASISTY MACIEJA CYMORKA

Sztuka dla całej rodziny

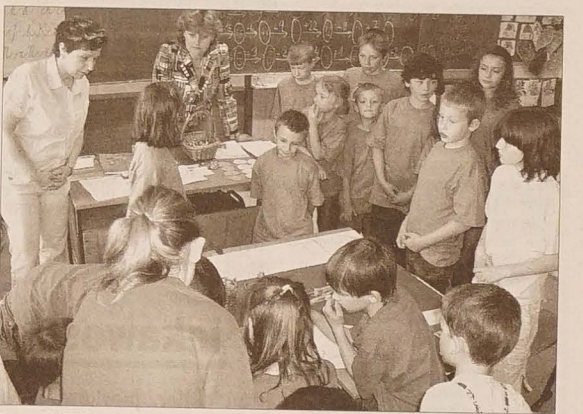
CZ. CIESZYN (kor) – Scena Polska przygotowała na koniec sezonu dla swoich widzów przedstawienie jak najbardziej familijne. Reżyser **Karol Suszka** – na co dzień dyrektor Teatru Cieszyńskiego – wziął bowiem na warsztat sztukę „Złota cizemka” **Antoniny Domańskiej** (adaptacja sceniczna **Stanisława Jastrzębski**). Chodzi o temat Zaolziańców doskonale znany nie tylko z pochodzącego z lat 60. filmu (w głównej roli młodziutki wówczas Marek Kondrat), ale i ze Sceny Polskiej, która wystawiła już „Cizemkę” w latach 80. i w której zadebiutował wówczas **Przemysław Branny**.

Także podczas tegorocznej premiery „Złotej cizemki” – w sobotę 13 bm. – kierownik artystyczny Sceny, **Bogdan Kokotek**, poprosił publiczność, by trzymała mocno kciuki za debiutującego na scenie młodziutkiego aktora, ucznia 7. klasy cieszkowskiej PSP **Macieja Cymorka**, który wcielił się w rolę młodego Wawrzusia. Wraz z nim zagrała na scenie – w rolach Margosi i Księżniczki – jego koleżanka ze szkoły, **Natalia Bajger**, ta jest

już jednak „sprawdzoną weteranką”. No i prawie wszyscy aktorzy Sceny Polskiej.

Aktorzy i reżyser zaprosili publiczność na wycieczkę do historii, do XV-wiecznego Krakowa, do czasów panowania króla Kazimierza Jagiellończyka, czyli przełomu średniowiecza i renesansu. „Złota cizemka” to bowiem opowieść o losach uzdolnionego chłopca wiejskiego, który po wielu perypetiach trafił do pracowni mistrza Wita Stwosza, pracującego właśnie nad ołtarzem głównym Kościoła Mariackiego.

Ciąg dalszy na str. 2

Nauczycielka **Jadwiga Taraba** i dyrektor **Barbara David** potrafią w ciekawy sposób powtórzyć materiał w ramach klas łączonych.

Umowa czeka na podpis

CZ. CIESZYN (tt) – W sobotę odbyło się zebranie Rady Republikańskiej Ruchu Politycznego „Coexistentia-Wspólnota”. Pierwszą część obrad poświęconą była omówieniu umowy koalicyjnej między SNK-ED i „Coexistentia”, dotyczącej współpracy w tegorocznych wyborach komunalnych.

W tej części obrad SNK-ED reprezentował senator **Igor Petrov**. Obie strony w wystąpieniach senatora Petrova i przewodniczącego Ruchu **László Attily Kocsa** zadeklarowały gotowość do współpracy programowej i organizacyjnej.

Ciąg dalszy na str. 2

KOLEJNA LEKCJA POKAZOWA DLA ZAOLZIAŃSKICH NAUCZYCIELI

CIERLICKO (bag) – Powtórka przerabianego materiału zazwyczaj nie budzi w uczniach przyjemnych skojarzeń. Ze może być inaczej, przekonano się nauczycielki zaolziańskich szkół w ub. piątek, podczas lekcji pokazowej w cierlickiej PSP. Zorganizowana przez Centrum Pedagogiczne w Cz. Cieszynie hospitacja miała na celu podkreślenie specyficznych warunków pracy w klasach liczących po dwa, trzy roczniki równocześnie.

Prowadzona przez dyrektorkę **Barbarę David** oraz nauczycielkę **Jadwigę Tarabę** lekcja powtórkowa poświęcona została bezpieczeństwu ruchu drogowego.

W bloku matematycznym, językowym oraz nauki o człowieku i przyrodzie w formie konkursu rywalizowały ze sobą grupy „Jablek”, „Gruszek”,

„Śliwek” i „Winogron”, ubrane w odpowiednie kolorowe koszulki, siedzące przy odświętnie przystrojonych stołach. Poszczególne zadania, jak i przerwanki zabawowe realizowane były z dużym zapalem. Za prawidłowe odpowiedzi zdobywano

Powtarzać można na wesoło

bowiem punkty w postaci cukierków. O ich ostatecznym podziale decydował kapitan drużyny na zasadzie aktywności poszczególnych członków grupy. Każdemu dostało się więc według zasług.

Podobne lekcje odbywają się tutaj w każdy ostatni piątek miesiąca i pod nazwą „Szkoła na wesoło” znane są już mniej więcej od dziesięciu lat. – Taka forma zajęć pomaga mobilizować uczniów do nauki. Nikt nie chce przynieść wstydu grupie i nikt

nie chce zrobić przykrości swoim kolegom. Dzieci przygotowują się do tych powtórek bardziej niż do zwykłych sprawdzianów – stwierdza B. David.

W przyjemnej atmosferze życiowości i przyjaźni cierlicka szkoła stara się jak najlepiej przygotować swoich uczniów do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie XXI wieku. Twierdzenie, że pomagając rodzicom w wychowywaniu dzieci, nie jest w tym wypadku pustostawem. Liczne imprezy szkolne, wspólne wypadki na narty, a nawet urlopy jednoczą i sprawiają, że absolwenci nie zrywają więzów po opuszczeniu piątej klasy, ale wracają, by podzielić się swoimi spostrzeżeniami czy sukcesami. Szkoła liczy obecnie 21 uczniów, zaś na ostatnim baliku dziecięcym (imprezie sfinansowanej z super programu) zgromadziła 250 gości... **Ciąg dalszy na str. 3**

TYDZIEŃ

8 - 14 V 2006

■ Prezydent Iranu, Mahmud Ahmadi-neżad, napisał list do prezydenta Stanów Zjednoczonych, George Busha. Pismo zawiera propozycję wyjścia z kryzysu atomowego. Biały Dom nie odpowie oficjalnie na list. Sekretarz stanu, Condoleezza Rice, oświadczyła, że „nie zawiera on niczego, co może doprowadzić do nowego otwarcia w sensie dyplomatycznym”.

■ Minister zdrowia RP, Zbigniew Religa, oddał się do dyspozycji premiera, K. Marcinkiewicza. Rzecznik rządu zapewnił jednak, że przez najbliższe 2 tygodnie do dymisji ministra Religi na pewno nie dojdzie.

■ Izba Poselska Parlamentu RC uchwała ograniczenie immunitetu posłów i senatorów. Immunitet od teraz będzie przysługiwać im wyłącznie na okres sprawowania mandatu, a nie jak dotychczas do końca życia.

■ Ratownikom australijskim udało się uratować dwóch uwieczonych przez zawał górników w kopalni na głębokości 1 kilometra. Ratownicy przebili się do zaspanych górników aż po dwóch tygodniach.

■ Około osiem tysięcy lekarzy i pielęgniarek z całej Polski protestowało w Warszawie, domagając się podniesienia pensji o 30 proc. oraz zwiększenia publicznych wydatków na opiekę zdrowotną do poziomu 6 proc. PKB. Protestujący zapowiedzieli strajk generalny, jeżeli rząd nie spełni ich żądań.

■ Czeski dziennikarz pracujący dla słowackiego brukowca został aresztowany przez słowacką policję o to, że chciał nielegalnie nagrywać przebieg niepublicznego posiedzenia słowackiego rządu. Grozi mu za to kara do dwóch lat więzienia.

■ Prezydent RP, Lech Kaczyński, powołał Annę Fotyngę na stanowisko nowego szefa resortu spraw zagranicznych, a zarazem odwołał z tego stanowiska Stefana Mellera. Nowa minister jest pierwszą kobietą w Polsce na tym stanowisku.

■ Rosyjscy ratownicy odnaleźli na zboczach najwyższego szczytu Kaukazu, Elbrusu, ciała siedmiu rosyjskich alpinistów, którzy zablądzi tam podczas wspinaczki.

■ Prezydenci Polski i Ukrainy, Lech Kaczyński oraz Wiktor Juszczenko, uczcili pamięć pomordowanych w 1945 w Pawłokom Ukrainców i Polaków. Szefowie państw wezwali do kroczenia drogą pojednania obu narodów.

■ Ponad 200 osób spłonęło żywcem w okolicach nigeryjskiego miasta Lagos. Przyczyną tragedii była eksplozja ropociągu, którą spowodowali złodzieje ropy.

■ Premier RC, Jiří Paroubek, został wybrany na nadzwyczajnym zjeździe partii nowym przewodniczącym ČSSD.

■ Sejm Polski powołał do życia Centralne Biuro Antykorupcyjne. CBA ma ścigać korupcję i zwalczać przepiękstwo godzące w interesy ekonomiczne państwa.

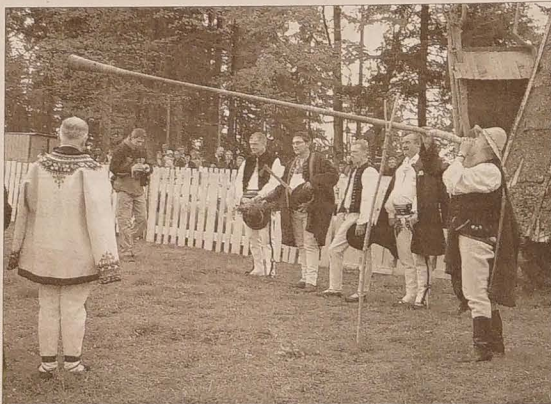
■ Ponad 200 osób zatrzymała stołeczna policja w związku z zamieszkami po meczu piłkarskim Legia z Wisłą Kraków w Warszawie. Przez całą noc trwała regularna bitwa policji z pijanymi pseudokibicami. Policja użyła amatek wodnych i gazu łzawiącego. Rannych zostało 54 policjantów. Do aresztu trafiło ponad 200 osób.

■ Kilkanaście pocisków spadło na teren bazy polskich wojsk w Diwanii w Iraku. Nikt z żołnierzy ani z personelu cywilnego nie został ranny. Ostrzał spowodował tylko straty materialne.

■ W Niemczech wybuchł skandal związany z posługiwaniem się przez wydawcę zagraniczny (BND) dziennikarzami do inwigilowania kolegów z redakcji największych dzienników i tygodników w kraju.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

„Myszani łowiec” na Stecówce rozpoczął grę na tromblie Józef Broda.

Stawiają na oryginalność

ŁOMNA DOLNA (man) – Zgodnie z wieloletnią tradycją działający przy MK PZKO Klub Młodych przygotował w ub. weekend przedstawienie teatralne. Młodzież skupiona wokół lidera – reżysera Romana Niedoby, również tym razem postanowiła być oryginalna. Z tego też powodu sięgnęła po praktycznie nieznaną sztukę „Straszdyło” Wandy Mrózek i „Czyjo wina” Wilhelma Przeczka.

Komedia „Czyjo wina” przedstawia negatywne relacje, jakie często zachodzą pomiędzy członkami rodzin. „Straszdyło” może być natomiast przestroga dla tych, którzy wierzą w wróżby i zabobny. Młodzi ochotnicy zbrali zaśmieszające oklaski. Sobotnie popołudnie

w hotelu „Pod Akacjami” uświetniła również góralska kapela „Nowina”. – Nie było wśród nas żadnych asów. Postawiliśmy na zgrany kolektyw, na pochodzący zaszły wszyscy – powiedział reżyser. W niedzielę, 21 bm. o godz. 17 aktorzy z Łomnej Dolnej wystawia swie przedstawienie w Domu PZKO im. W. Niedoby w Nawsiu.

Z »Makbetem« na Morawach

CZ. CIESZYŃ/ZLIN (kor) – Scena Polska TC wyjechała w piątek do Zlina na 11. Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Strętnutí – Strętnutí”. Festiwal trwał od poniedziałku do soboty, a

Z owcami na Stecówce

ISTEBNA (kor) – Deszczym się nie przejmując, jak kropi, to się będzie darzyć – zapewniał w niedzielę w Istebnej Stecówce miłośników folkloru i tradycji z całego Śląska Cieszyńskiego, którzy przyszli tam obejrzeć „Myszani łowiec”, Józef Michalek – sekretarz zarządu Oddziału Góralskich Związku Podhalań. To właśnie ta organizacja zorganizowała ponownie na Stecówce „myszani łowiec”, prastary zwyczaj pasterzy karpaccich, rozpoczynający co roku wypas owiec na górskich polonach.

W niedzielę w Istebnej „myszani” owce dwóch beskidzkich sąsiedzków

Sztuka dla...

Dokończenie ze str. 1

To historia o cizemce, którą znalazłono za ołtarzem pod koniec XIX wieku, podczas odnawiania tego zabytku sztuki. To opowieść o wielkim artyście i o mądrym królu, który wie, że człowiek jedno tylko znajduje w sobie zadowolenie, kiedy pozostawi po sobie trwałe ślad czyny albo myśli swojej.

Najnowszy spektakl Sceny Polskiej jest zaadresowany głównie do młodego widza, na pewno jednak z przyjemnością obejrzą go także widzowie dorośli. Warto.

przez te sześć dni w Miejskim Teatrze Zlin zaprezentowało się ok. 50 zespołów z RC, Słowacji, Węgier i Niemiec. Scena Polska, która wystawiła na Morawach „Makbeta” w reżyserii kierownika artystycznego zespołu, Bogdana Kokotki, reprezentowała nie tylko nasz region, ale także teatr polski.

– Jesteśmy zadowoleni, bo mogliśmy zagrać tuż przed Teatrem Narodowym z Pragi. Nasz spektakl spotkał się z żywym przyjęciem festiwalowej publiczności, która nasz występ nagrodziła długimi oklaskami – powiedział naszej gazecie B. Kokotek.

Tradycja teatralna żyje

Dokończenie ze str. 1

W tym roku aktorzy-amatorzy w Śmiłowicach zaprezentowali wdzianym widzom dwie etudy teatralne: „Brutal” Wilhelma Przeczka i „Trómba” Adama Wawrosza oraz sztukę dla dzieci Władysława Młynka pt. „Cudowny owoc”. Na scenie i na sali było zabawnie i wesoło. W realizacji nie brakowało odpowiedniego tempa, ruchu i pomysowości. Na podkreślenie zasługują m.in. dowcipne teksty skrajców w trzeciej sztuce, kiedy to w stronę publiczności polecały cukierki „dobre na nerki”, później także „pieczki”... Na wyszczególnienie wśród dziecięcych aktorów zasługują pięknie śpiewająca Patrycja Sikora oraz Jan Kowalczyk. Niby to zle, tańczące czarownic, były uroczym i zabawne. Reżyserem całości była niezmiernie pasjonatka teatru E. Bårsony. Muzykę przygotował Ryszard Kowalczyk, tańce i śpiewy przygotowała z dziećmi nauczycielka gnojnickiej PSP Grażyna Sikora.

Małe Koło PZKO w Śmiłowicach również w tym roku przygotowało

więc naprawdę dużą imprezę. Po spektaklach teatralnych odbyła się wspólna zabawa z bufetem, koło którego przygotowania krzątały się nie tylko panie, ale też panowie.

Umowa czeka na podpis

Dokończenie ze str. 1

Podkreślono bliskość programową obu ugrupowań oraz wspólny cel, jakim jest uzyskanie maksymalnej liczby mandatów w samorządach miast i gmin. Obecnie tekst umowy czeka na akceptację najwyższych organów SNK-ED. Do podpisania umowy powinno dojść jeszcze w tym miesiącu w Pradze.

W uroczystej części obrad przekazano akty uznania zasługującym działaczom Polskiej Sekcji Narodowej Ruchu – Alfredowi Kolorzowi, Józefowi Pietrusowi, Wiesławowi Sikorze, Józefowi Tobole, Tadeuszowi Tomanowi i Edwardowi Zalesskiemu.

Roboczą część obrad prowadził wiceprzewodniczący Ruchu, W. Sikora. Głównym punktem programu było organizacyjne przygotowanie się do wyborów komunalnych. Rada Republikańska przyjęła w uchwale wszystkie wnioski Polskiej Sekcji Narodowej. O tych, związanych z udziałem w wyborach komunalnych, „GL” już wcześniej informował. Rada Republikańska będzie ponadto dążyć do

opublikowania w prasie informacji związanych z realizacją Europejskiej Karty Języków Mniejszościowych i Regionalnych, która była przyjęta przez Parlament RC. Przepisy Karty powinny być wdrożone w powiatach Karwina i Frydek-Mistek. Jak poinformował Eugeniusz Kiebrt, członek Rady Republikańskiej Ruchu, a jednocześnie członek rządowej Komisji ds. Mniejszości Narodowych, szczególnie ważna jest tu kampania informacyjna skierowana w kierunku społeczeństwa większościowego. Kwestia ta powinna się zająć ministerstwa kultury i rozwoju regionalnego. Uchwalono również, że Rada Republikańska będzie inicjować proces legislacyjny, który umożliwi poszczególnym mniejszościom narodowym mieć swoich reprezentantów w Parlamencie RG.

W sobotę w ramach wyborów uzupełniających do organów centralnych Ruchu, w miejsce członków, którzy zrezygnowali z pracy w nich, do Rady Republikańskiej dooptowano Andreea Kolozszváry, a do Rady Wykonawczej wybrano Ludowita Ballę i Rudolfa Gaála.

Piekawostki

Radio dla... psów

W Tajlandii ruszyło pierwsze w historii internetowe radio, przeznaczone wyłącznie dla psów. Na antenie osobliwej stacji można posłuchać didżeja (na co dzień studenta), który zamiast mówić – szczeka. Muzyka puszczana jest przez całą dobę, a w ofercie radia znajdują się zarówno utwory śpiewane, jak i instrumentalne. Założyciel radia Anupan Bonchuen uważa, że słuchanie muzyki kształtuje psi charakter i dobrze wpływa na czworonogi.

Jak miło studiować

Pewien Amerykanin od 12 lat wymyśla najrozmaitsze preteksty, by studiować jak najdłużej. W tym roku postanowił wyjechać gdzieś na studia zagranicą. 29-latek ma już na swoim koncie zaliczonych ponad 100 egzaminów, które uprawniają go

do zakończenia studiów, ale mężczyzna twierdzi, że zbyt dobrze się bawi, by opuszczać szkołę. Wiosną odmówił uzyskania dyplomu University of Wisconsin-Whitewater, ponieważ zachciało mu się spróbować studiów gdzieś za granicą. Dotąd nie wybrał jeszcze kraju ani kierunku. „Wieczny student” był już słuchaczem m.in. medycyny, teatrologii, komunikacji, metody nauczania, a także gender studies.

Poczytaj rękawicą

Japońscy naukowcy skonstruowali rękawicę, która rozpoznaje pismo Braille'a. Według tamtejszego Ministerstwa Zdrowia, w Japonii tylko jedna na dziesięć niedowidzących osób potrafi czytać ten alfabet. Podobne do rękawicy urządzenie jest wyposażone w zespół czujników. Identyfikują pozycję kropczek tworzących alfabet Braille'a i przesyłają

komunikat do komputera. Urządzenie potrafi rozpoznać około 20 liter na sekundę. Konstruktorzy chcą zsynchronizować rękawicę z procesorem, który będzie na głos odczytywał tekst. Urządzenie ma być zminiaturyzowane tak, aby mieściło się w kieszeni.

Monety do skupu złomu?

Brytyjskie monety dwupensowe są obecnie warte aż 3 pence – wskutek rosnących cen miedzi. Wszystkie dwupensówki wybite przed 1992 rokiem mają obecnie wyższą wartość jako surowiec niż jako waluta, ponieważ zawierają 97 proc. miedzi, która osiąga ostatnio rekordowe ceny 2900 funtów za tonę. Oznacza to, że tona dwupensówek, czyli 145 tysięcy monet, w skupie złomu była by warta o 1500 funtów więcej, niż w banku. Wartość jednopensówek również wzrosła o około 50 proc., ale do-

– Henryka Kukuczki ze Stecówki i Piotra Kohuta z Koniakowa (nb. ten drugi jest prezesem Oddziału Góralskich – OGS). Folklorystyczna impreza przyciągnęła na Stecówkę licznych gości. Przyjechali m.in. starszostwo tatrzańskie i cieszyński – Andrzej Gąsienica Makowski i Witold Dzierżawski, kapelani Związku Podhalań i OGS – ks. Władysław Zapel i Damian Suszka, czy znany muzyk i gawędziarz Józef Broda. Nie mogli, oczywiście, zabraknąć też licznych kapel góralskich.

Po spędzeniu owiec obu sąsiedzków do koszora, okadzeniu zwierząt i wspólnej modlitwie, odbyła się ceremonia „kłudzynio” owiec we wspólnym kręgu. No i mogły się one zacząć paść. Uczestnicy imprezy zaś mogli się zabiwić przy muzyce góralskiej, posmakować owczych serów i kuleczy.

Tu warto przypomnieć, że w najbliższą sobotę, 20 bm., podobna impreza odbędzie się także na Zaolziu – w Koszarzyskach, gdzie „Myszani łowiec” organizuje Ognisko OGS w Jabłonkowie i Sekcja Ludoznawcza przy ZG PZKO. Samo „myszani” rozpocznie się o godz. 11. Imprezie będzie towarzyszyć m.in. Koszarzyszczyński Jarmark (10-17), chrzest najnowszego wydawnictwa Sekcji Ludoznawczej pt. „Cieszyńskie stroje ludowe na pocztówkach”, przegląd tradycyjnych instrumentów ludowych oraz występy kapel góralskich.

Przed sezonem

HAWIERZÓW (wak) – Otwarcie sezonu na letnim kąpielisku przyniesie najwięcej radości dzieciom. Z myślą o nich wybudowano tu bowiem basen z najroźnorodniejszymi atrakcjami włączając zjeżdżalnię. Nie zapominaj również o dorosłych. Obecnie w kąpielisku kładzie się sztuczny trawnik, który za kilka dni powinien zmienić się w zielony dywan.

tyczy to jedynie monet sprzed 1982 roku, po którym Brytyjska Moneta Państwowa wprowadziła monetę stalową z cieniutką warstwą miedzi.

»Reality-zoo«

W Szanghaju będzie można zobaczyć „ludzkie zoo”. Czterech Australijskich zamieszka tam przez 2 czwartego tygodnie w szanghajskim akwarium wystawionym na widok publiczny – podaje „The Scotsman”. Mężczyźni nie zamierzają ukrywać żadnej czynności. Będzie można ich obserwować kiedy śpią, jedzą, myją się. Nie wszystko jednak zobaczą zwiedzający szanghajskie zoo. Przypnie będzie bowiem zasłonięty przezroczystym szkłem. Rozmowa z widzami ma być elementem programu „mance'u” czterech Australijskich. Wszyscy pobierali lekcie chłasnę, by móc bez problemu komunikować się z mieszkańcami Szanghaju.

»CHCEMY UTRZYMAĆ BIEŻĄCY KONTAKT Z POLSKIM KINEM« – MÓWI T. WANTUŁA

Powstał Klub Filmu Polskiego

W piątek w bystrzyckim kinie, w ramach projekcji filmu Jana Kidawy-Błońskiego „Skazany na bluesa” zainaugurował swoją działalność Klub Filmu Polskiego (KFP), powołany przez trzyniecki Klub Kultury. O to, jakie będą cele nowego Klubu, zapytaliśmy szefa Klubu Kultury, Tadeusza Wantułę.

Celem Klubu Filmu Polskiego, jak sama nazwa wskazuje, będzie przede wszystkim propagacja polskiego filmu. To znaczy umożliwienie bieżącego kontaktu ze współczesnym kinem polskim. Sądzę jednak, że powołana w piątek Rada Programowa Klubu będzie chciała do jego działalności wprowadzić wątek retrospektywny. Czyli chodzi o zaprezentowanie najważniejszych filmów z powojennej historii polskiego kina, filmy interpretujące najistotniejsze dzieła literatury polskiej – to wszystko powinno być obecne na naszych spotkaniach. Ale główny wątek naszej pracy to przede wszystkim pokazywanie tego, co tu i teraz, dzisiaj dzieje się w polskim

kinie, jako że nie ma obecnie raczej możliwości obejrzenia polskich filmów w czeskich kinach. Prawie nie ma ich w czeskiej dystrybucji.

Uważam, że widzów będzie stopniowo przybywało, tym bardziej, że będziemy chcieli zawsze ściągać na pokazy filmów ich twórców – reżyserów, aktorów... Podobnie jak to było dzisiaj, gdy publiczność mogła podyskutować o filmie z reżyserem Janem Kidawą-Błońskim.

Klub będzie samodzielną organizacją?

Chyba nie. Klub Kultury będzie taką matką, która będzie się opiekowała swoim nowym dzieckiem, załatwiać

środki na działalność i całą korespondencję. Natomiast Rada Programowa będzie w pełni niezależna i to, co ona postanowi, będzie obowiązywać.

Jeśli zaś chodzi o Radę Programową, bardzo mnie cieszy, że zgodził się na wejście do niej pastor Wiesław Szpak, że jest Danka Branna, od lat związana z Cierlickim, a obecnie Trzynieckim Latem Filmowym. Jest też przedstawiciel „Głosu Ludu”. No i moja skromna osoba. Ja z radością przyjąłem tę swoją nominację, bo film to moje hobby.

Na ile Klub Filmu Polskiego zaangażuje się w organizację Trzynieckiego Lata Filmowego, zwłaszcza przygotowania programu jego polskiej części?

Na pewno będziemy współdziałać przy tym festiwalu. Ale musimy uważać, żeby nie dublować pracy. A połączenie obu Klubów będzie zarówno organizacyjne, jak i personalne. Nie powinno być zatem żadnych konfliktów. Moja wizja jest taka, że Klub Filmu Polskiego będzie zajmować się głównie prezentacją takich filmów, które z powodów czasowych czy organizacyjnych nie będzie można wyświetlić na wspomnianym festiwalu.

Gdzie będą się odbywać spotkania KFP?

Zakładam, że będziemy się spotykać co najmniej raz w miesiącu, w Bystrzycy, bo tu są najlepsze warunki. Ale jeśli popularność Klubu i jego spotkań wzrośnie na tyle, że się nie zmieścimy, to albo będziemy powtarzali projekcję, albo przejdziemy do większego kina.

Jeśli zaś chodzi o najbliższe plany, to Rada Programowa KFP powinna się spotkać jeszcze do końca maja. Na tym spotkaniu ustalimy program kolejnego wieczoru z filmem, który chcielibyśmy zorganizować w czerwcu. Oczywiście – ponownie w Bystrzycy. **Rozmawiał: JACEK SIKORA**

Tak wyglądała maszyna, która rozbiła się na Zaozliu jesienią 1938 r.

JESIENIĄ 1938 R. ROZBIŁ SIĘ W SUCHEJ GÓRNEJ POLSKI SAMOŁOT BOJOWY

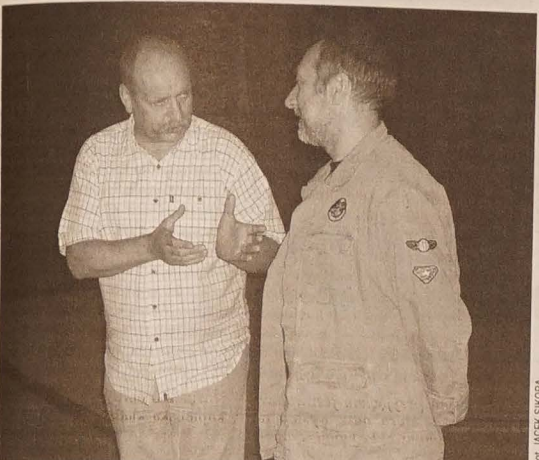
Poszukiwani świadkowie

Robert Kowalski, historyk i prezes Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Nowym Targu, zwraca się za pośrednictwem naszej gazety do mieszkańców Zaozlia o pomoc w ustaleniu dokładnego miejsca katastrofy lotniczej, która miała miejsce jesienią w 1938 r. w Suchej Górnej oraz o przekazanie wszelkich informacji na ten temat, zdjęć oraz, jeżeli się zachowały, części rozbitej maszyny.

Od szeregu lat badam polsko-czeskie i polsko-słowackie stosunki wojskowe w okresie 20-lecia międzywojennego – pisze do nas R. Kowalski. Obecnie zajmuję się rekonstrukcją wydarzeń związanych z działaniami polskiego lotnictwa wojskowego w ramach Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Śląsk”. Grupa ta zajmowała jesienią 1938 r. obszar Zaozlia. W czasie jednej z misji bojowych uległ katastrofie i rozbił się w rejonie miejscowości Horni Sucha polski samolot bojowy PZL P.23 Karas. Maszyna pilotowana była przez

st. szer. pil. Stefana Wójcika z 24. eskadry liniowej 2. Pułku Lotniczego z Krakowa. Dotychczasowe badania pozwoliły ustalić przyczynę wypadku oraz nazwisko pilota samolotu. Nie udało się jednak na razie ustalić losu załogi i co najważniejsze dokładnego miejsca wypadku. Nie wiemy także, co stało się z samolotem.

Historyk Kowalski gotów jest osobiście przyjechać i spotkać się ze świadkami tamtych wydarzeń, porozmawiać i podzielić się swoją wiedzą na ten temat. Będę również wdzięczny za udzielenie mi informacji na temat innych wydarzeń związanych z działaniami polskiego lotnictwa wojskowego jesienią 1938 r. na Zaozliu. Poszukuję świadków mogących wskazać miejsce lokalizacji lotniska polowego w majątku Mosty w Czeskim Cieszynie. Będę wdzięczny za każdą, nawet, wydawałoby się, mało istotną informację, która pozwoli odtworzyć wydarzenia sprzed lat – dodaje. (sch)

Tadeusz Wantuła zaprezentował w piątek w Bystrzycy podczas wieczoru filmowego polskiego reżysera Jana Kidawy-Błońskiego.

Powtarzać można na wesoło

Dokończenie ze str. 1
Nauczycielki z Mostów k. Jabłonkowa, Bystrzycy i innych odległych miejscowości prawdopodobnie po raz pierwszy zawiwały w jej mury, ale nawet ta jedyna krótką wizyta potrafiła przekonać ich o tym, że małe szkoły mają duże atuty!
Proces nauczania i uczenia się wymaga zawsze odpowiedniego wysiłku. Cała rzecz w tym, aby ten wysiłek okazał się skuteczny. W Cierlicku to potrafiła. Za wspianą lekcję podziękowała dzieciom i nauczycielkom dyrektor Centrum Pedagogicznego Irena Kufa oraz metodyk Helena Lach, wręczając słodycze, kwiaty i taśmy video z bajkami. Słowa uznania podkreśliła słodkim prezentem także pani nauczycielka Halina Chmiel z zaprzyjaźnionej szkoły w Hawierzowie Błędowicach.

Praca w grupach to dla dzieci równocześnie świetna zabawa.

Oldboya

Kończyliśmy Dni Poezji (21-23 IV), w trakcie pożegnania obiadu w hotelu „Piast” Jerzy Oszelda wręczył mi na pamiątkę swój tomik: „Lekki dotyk” (wydany w Poethiconie przez Krąg Przyjaciół Sztuki w Cieszynie, wydanie II). Od razu poszukałem swego felietonu-recenzji z 4 V 2000: „Od ekopoezji po globalizację”, dotyczyła ona „Źródła” Oszeldowego z roku 1999. „Jeżeli chcesz / uderzyć / w drzewo / musisz uderzyć / w mnie” – czytamy w wierszu „Chipko – obejmij drzewo”, chipko zaś to „ruch zainicjowany w Indiach przez kobiety, które broniły przed ścięciem drzewa obejmując je i zastanawiając własnym ciałem”. Zatem: ekopoezja: ekologia i opór... – przypominam sobie. Tym razem wszak idzie o zbiorek wierszy, które zaczęły powstawać w pierwszych i następnych latach 90., po lata 2004 i 2005, wierszy będących w zasadzie obserwacyjnym zaskoczeniem: „droga mleczna / bez gwiazd” (Cieszyn, 2001), „poza horyzontem / przagnień / soczysta / brzoskwinia” (Cieszyn, 22. 06. 2004). Matce na urodziny pisze: „jubiler mróz / rośliny przydrożne / już zaczerpnięte” (Cisownica (Kulig), 23. 02. 2005)...
Na obrzeżach zbioru widnieją strofy inspiracji „tajem-

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

nica lekkiego dotyku / to złoty klucz do zjednoczenia / się z naszą otwartością” (Pema Cziedryn); „siedź i pisz / nie rób / nic więcej” (Wojciech Eichelberger); „ślad / widzi / – piękne” (Tadeusz Stawek); „wiele zwyczajnej / niezwykłości” (Wacław Hryniewicz). Jerzy Oszelda uzasadnia swój wybór tak oto: „nie zgłębiał / świata ocean i niebo / gdy dotykam zbyt mocno / znika”. Bywa, że zaskakuje: „suchy badył / na wietrze daleka droga” (Szczecin, 3. 08. 1993); „w zielonym

Lekki dotyk

oka / mgnienu / pochłonął mnie las” (Cieszyn, Kończyce Wielkie, 25. 04. 1994).
W centrum tomiku kolorowe zdjęcia Jarosława Gila („Lilia złotogłów”) oraz Wojciecha Hesa („Pomnik anioła”). Widać, że narodziny tomu są kwestią różnorodności towarzyskich; do zdjęć dochodzą grafiki Alfreda Kuli. Stąd wertowanie zbioru jest także przygodą, jak jego spisywanie. Zatem: „chodząc uważnie / masz w zasięgu / wszystko / żyjąc uważnie / nie pomijasz / nikogo” (Rozdziele, 11. 08. 1998). Zaś: „odłós kropli / w ciemności / widzi / przestrzni” (Cieszyn, 24. 04. 1998). Różne są formy tej poezji, a Cieszyn przy łączy Olza. Pomiędzy brzegami – lekki dotyk.

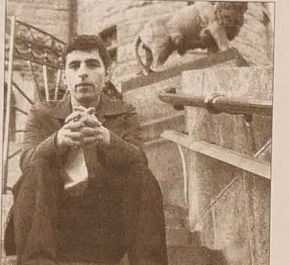
Nasza Recenzja

Jose Gonzalez – »Veneer«

Szwecja muzycznie kojarzy się z zwyczaj z Abba, poprockowym zespołem Roxette, w gorszym wypadku z wokalnym antytalencem tenisistą Jonasem Bjoerkmannem, który na Roland Garros w Paryżu na przyjęciach dla VIP-ów raczył audytorium swoim śpiewem. Jose Gonzalez jest Szwedem argentyńskiego pochodzenia i w tym wypadku po raz kolejny sprawdza się teoria naukowca, że ostra mieszaneczka genów nie szkodzi, wręcz przeciwnie.

Płyta „Veneer” w Szwecji ukazała się już w roku 2000, ale na inwazję do świata, a zwłaszcza do opiniotwórczej Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych Gonzalez musiał zaczekać aż do 2006 r. Amerykańska wytwórnia Hidden Agenda stawia na nowe twarze i nowych bohaterów, a Gonzalez idealnie pasuje do tej grupy. Podobnie jak zyskujący sobie coraz większą popularność Jack Johnson (nazwisko może też wskazywać na skandynewskie pochodzenie, ale chodzi o Amerykanina), także Gonzalez stawia w swej muzyce na „dwa G” – na głos i gitarę. Wszystkie utwory na debiutanckiej płycie „Veneer” utrzymane są w podobnym klimacie. Krótkie, proste piosenki pasują jak ulał do nastrojowego wieczoru we dwójce. Ale uważa, proszę nie mylić słowa „proste” z pojęciem „głupie”. Gonzalez wybrał minimalizm, ale zrobił to w tak wyrafinowany sposób, że połączenie wyciszonego śpiewu z wyprowadzoną na plan pierwszy akustyczną gitarą prowadzi wręcz do dialektycz-

nej burzy w głośnikach. Czuć w tej muzyce fascynację twórczością Simona i Garfunkela, po kilku kieliszkach wina nasuwają się nawet skojarzenia z King Crimson. Można do tej płyty często wracać, nie znudzi się bowiem za trzecim przesłuchaniem. Piękno tkwi w prostocie, z gitarą kłękali pod

oknem ukochanej już średnio-wieczni trubadurzy i to z jakim efektem! Najbardziej znanym utworem z płyty jest „Heartbeats”, który pojawia się nawet w jednej z reklam telewizyjnych. Los pozostałych dziesięciu piosenek jest mniej komercyjny, ale są one równie frajdujące. Począwszy od „Slow Mo-ves”, „Remain”, „Stay in the Shade”, a kończąc na zamykającym cały 31-minutowy album utworze „Broken Arrows”. Gonzalez pokazuje trochę inny model chłopaka z gitarą. Nie walczy z komunizmem ani nie wypija w kowbojskim kapeluszu hektolitrów piwa przy ognisku. JANUSZ BITTMAR

grosz do grosza

Obietnic przedwyborczych c.d.

Przed tygodniem zajmowaliśmy się niektórymi przedwyborczymi obietnicami składanymi przez największe partie polityczne a dotyczącymi polityki rodzinnej i systemu emerytalnego. Zauważyliśmy wtedy, że obiecać warto jak najwięcej, bo zawsze część elektoratu w obietnice uwierzy. I odpowiednio zagłasuje. Dziś spróbujemy się przyjrzeć sprawom szkolnictwa i polityce mieszkaniowej. Czy za naukę przyjdzie nam płacić? Czy stać nas będzie na wynajmowanie mieszkania? Nie ma chyba człowieka, któremu byłoby to obojętne. Co proponuje potencjalnym wyborcom pięć partii cieszących się największym poparciem wyborców – ČSSD, ODS, KDU-ČSL, KSCM i Partia Zielonych? Czym różnią się od siebie ich programy wyborcze?

Bezpośrednio przed zapowiedzianym przez minister Petřę Buzkovą wycofaniem się z aktywnego życia politycznego ogłosili socjaldemokraci szereg nowych, „szkolnych” obietnic. Chcą na przykład dać każdej rodzinie, która pobiera zasiłek rodzicielski (rodičovský příspěvek), 7000 koron na zakup komputera dla dziecka. Nauczycielom obiecują podwyżki wynagrodzeń do 35 tys. koron (obecnie średnia płaca nauczyciela wynosi 21 tys. koron). Podobnie jak KSCM i Partia Zielonych, także socjaldemokraci odrzucają czesne. KDU-ČSL z kolei chce pomagać studentom poprzez system pożyczek i stypendiów. Obywatelscy demokraci ogłosili, że absolwenci spłacałby swojej uczelni koszty nauki dopiero wtedy, kiedy zaczną zarabiać. Zarówno KDU-ČSL, jak i ODS chciałyby finansowania studiów na wyższej uczelni na zasadach znanych obecnie z tzw. oszczędności budowlanych (stavební spoření).

ČSSD poza zasiłkiem na zakup komputera chce m.in. zabiegać o to, aby w gimnazjach kształciło się znacznie więcej młodych ludzi, niż obecnie. Obiecują, że nauczyciele otrzymywać będą co miesiąc przeciętnie 35 tys. koron, choć nie wiadomo na razie, gdzie miałyby znaleźć się na to środki. Socjaldemokraci są przeciwnikami czesnego. Kładą nacisk na potrzebę doświadczenia się przez całe życie.

KDU-ČSL nie miałyby nic przeciwko płaceniu czesnego przez studentów uczelni wyższych, a zarazem proponuje system stypendiów i pożyczek. Chce poszerzonej nauki języków w szkołach i wykorzystania zasad oszczędności budowlanych także w celu pokrywania wydatków związanych z nauką na uczelniach wyższych.

KSCM obiecuje bezpłatną naukę w szkołach państwowych i publicznych wszystkich szczebli. Sieć szkół prywatnych miałaby stanowić wyłącznie uzupełnienie systemu zakładów państwowych i publicznych. Podkreśla, że aby osiągnąć lepszą efektywność nauczania, trzeba obniżyć liczbę uczniów w klasach. Domaga się też znaczących podwyżek płac szczególnie dla pedagogów uczących młodzież na uczelniach wyższych.

ODS opowiada się za wyższymi stypendiami socjalnymi dla studentów z ubogich rodzin, a także za subwencjonowanym systemem oszczędzania na własne studia. Obywatelscy demokraci chcieliby, aby każdy student mógł pracować miesięcznie do 100 godzin bez obowiązku opłacania składek ubezpieczenia socjalnego i zdrowotnego. Kiedy po skończeniu nauki student zacząłby pobierać co najmniej przeciętną pensję, miałby obowiązek spłacać uczelni część kosztów związanych z nauką.

Partia Zielonych domaga się m.in. wyższych pensji dla nauczycieli, chce też znieść egzaminy wstępne do szkół średnich i jest przeciwna opłaceniu przez studentów nauki na uczelniach wyższych. Opowiada się za zniesieniem egzaminów wstępnych na uczelnie wyższe.

Polityka mieszkaniowa

Od lat wiele mówi się i pisze o deregulacji czynszów. Stopniową deregulację dopuszczają socjaldemokraci i komuniści. Wszystkie duże partie opowiadają się za utrzymaniem robót budowlanych w grupie towarów z pięcioprocentowym podatkiem od wartości dodanej (VAT). ČSSD i Partia Zielonych chciałyby tym rodzinom, które za czynsz i usługi płacą więcej niż 30 proc. swoich przychodów, wypłacać specjalne zasiłki. KSCM idzie w swoich obietnicach jeszcze dalej – przyznalaby zasiłki mieszkaniowe rodzinom, które za lokale płacą co najmniej 25 proc. dochodów.

ČSSD domaga się m.in. utrzymania 5-proc. stawki VAT na roboty budowlane i usługi związane z budową i rekonstrukcją mieszkań. Chce ochrony lokatorów i podmiotów wynajmujących mieszkania, z wyjątkiem osób, które zalegają z opłatami czynszu i usług związanych z lokalami.

ODS opowiada się za jak najszerszym zniesieniem regulowanych czynszów, utrzymując, że dopiero wtedy właściciele mieszkań będą w stanie ponieść niemałe koszty związane z utrzymaniem lokali i wypracować własny zysk. Chce utrzymania 5-proc. stawki VAT na roboty budowlane i usługi związane z budownictwem mieszkaniowym.

KDU-ČSL chce poprawy sytuacji właścicieli lokali, zamierza też wspierać rozwój budownictwa na wsi oraz budowę domów jednorodzinnych dotacjami do wysokości 250 tys. koron, a w wypadku realizacji projektów pn. „domy z drewna” dotacje mogłyby sięgnąć nawet 300 tys. koron. Chce utrzymać oszczędności budowlane z dotacjami państwowymi.

KSCM proponuje nie wynajmować pustostany obłożony wyższymi opłatami lokalnymi lub podatkami. Chce ochrony lokatorów oraz ostrożnej i stopniowej deregulacji czynszów. Obiecują nowe pożyczki z dotacjami państwowymi na zakup lub budowę i urządzenie mieszkania do wysokości 500 tys. koron, przy czym po urodzeniu dziecka suma ta została by pomniejszona o 100 tys. koron. Planuje budowę co najmniej 50 tys. nowych mieszkań rocznie oraz budowę tanich mieszkań dla osób najgorzej sytuowanych lub seniorów.

Partia Zielonych opowiada się przeciwko ogólniej regulacji czynszów. Chciałaby m.in. wspierać finansowo domostwa, które zdecydowały się korzystać z energooszczędnych źródeł ogrzewania.

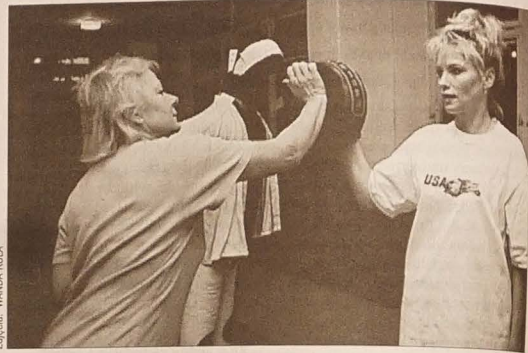
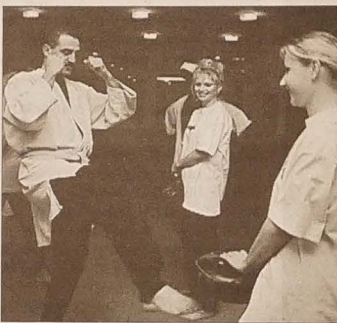
HENRYKA BITTMAR

KURS MA POMÓC PANIOM OCHRONIĆ SIĘ PRZED AGRESJĄ

Obezwładnij i uciekaj

KARWINA (wak) – Unikać ciosów, upadać, bronić się przed uderzeniami kijem, pałką lub nożem, a nawet właściwie zachowywać się wobec napastnika gromżącego bronią uczy się na przyspieszonym wiosennym kursie samoobrony czterdziestka pań z Karwiny. Bezpłatne zajęcia, które odbywają się codziennie od godz. 16 w sali Komendy Miejskiej Policji RC we Frysztaście, prowadzą doświadczeni instruktorzy policji.

– Kursy organizujemy już od kilku lat i od samego początku cieszą się dużą popularnością – informuje dyrektor František Damborský. – Nie stety musimy wybierać, zgłaszają się bowiem na nie również kobiety z okolicznych gmin. Kursy finansuje jednak karwiński magistrat, więc pierwszeństwo mają panie z tego właśnie miasta. Dodajmy, że zajęcia prowadzone są w ramach projektu „Bezpieczne miasto” i finansowane są z części przez wydział prewencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RC.

Gdy już nie da się inaczej, trzeba się bronić. Najważniejsze, żeby cios był niespodziewany – twierdzą uczestniczki kursów samoobrony.

Oprócz krótkiego wykładu teoretycznego z zakresu postępowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia, mienia lub życia, w części „praktycznej” instruktorzy szkolą uczestniczki w technikach samoobrony.

– Chodzi nam przede wszystkim o wyrobienie psychicznej silnej woli, pewności siebie i odruchów, które pozwalają działać w sytuacji silnego stresu. Opieramy się na kilku uderzeniach karate, kilku blokach, elementach judo, ale pokazujemy też, że do obrony można wykorzystać parasol czy torbę. Uczymy, jak w skrajnych momentach zachować zimną krew – mówi szef karwińskich strażników. – Podczas kursu panie dowie-

dzą się, gdzie kopnąć napastnika, czy skutecznie zabolalo, jak się ustawić, by wyszarpnąć lub uwolnić z uścisku rękę. Odkończenie na kilka kroków może pozwolić kobiecie wezwać pomoc.

Na kursach panie nie uczą się bicia, ale jak skutecznie wyjść z opresji. Ważna jest nie tylko technika obrony, ale postawa, sposób zachowania. Napastnicy atakują bowiem najczęściej określony typ kobiet – lekkie, w strachu rozglądające się na boki, skulone i przygarbione ciężarem problemów. Wiele z pań musi zmienić na przykład sposób chodzenia i nauczyć się stać pewnym krokiem.

Panie, w wieku od 18 do 48 lat, ze zainteresowane jesiennymi kursami samoobrony mogą się już teraz zgłaszać pod numerem policji miejskiej – 336 311 649.

NAJWIĘCEJ ROZWODÓW JEST W RC, ESTONII I NA LITWIE

Nasza unijna rodzina

Jak wynika z danych Eurostatu, które opublikowano w związku z przypadającym na wczoraj Międzynarodowym Dniem Rodziny, statystycznie w krajach Unii Europejskiej na każde dwa zawarte małżeństwa przypada jeden rozwód.

W 2004 roku w całej UE było zawartych ok. 2,2 mln małżeństw. Jednocześnie w tym roku było aż milion rozwodów. Najwięcej w Republice Czeskiej, na Litwie i w Estonii – średnio nieco ponad trzy rozwody na tysiąc mieszkańców. Najmniej rozwodów było w Irlandii, we Włoszech i Grecji (na tysiąc mieszkańców średnio jeden rozwód).

Powodzenie irlandzkich małżeństw daje się zauważyć w liczbie dzieci, które rodzą się w tym kraju. W 2004 roku narodziło się ich tam najwięcej z całej Unii (ponad 15 dzieci na tysiąc mieszkańców). Sporo dzieci rodzi się również we Francji (13 maluchów na tysiąc mieszkańców), a także w Danii, Luksemburgu, Wielkiej Brytanii (12 na tysiąc mieszkańców). Najmniej dzieci rodzi się w tych krajach, gdzie małżeństwa się rozpadają: na Litwie i Lotwie, a także w Niemczech (ośmióro dzieci na tysiąc mieszkańców).

Także w RC rodzi się mało dzieci. W całym 2004 roku na świat przyszło 97 tys. maluszków, z czego 30 proc. to dzieci pozamałżeńskie. W całej UE urodziło się przed dwoma laty pięć milionów dzieci. Rodzice jednej trzeciej z nich nie byli małżeństwem. Najwięcej dzieci pozamałżeńskich przyszło na świat w Estonii (prawie 60 proc.), w Szwecji (55 proc.), w Danii i na Lotwie (45 proc.).

Najwięcej bezdzietnych małżeństw jest w Finlandii, Austrii i Niemczech (70 proc. i więcej). Na kolejnych miejscach plasują się – Polska, Słowacja, Cypr i Malta (55 proc.). Największa liczba niepełnych małżeństw, w których dziecko (dzieci) wychowywało jedno z rodziców, jest w Wielkiej Brytanii (24 proc.), Belgii (18 proc.), Estonii (17 proc.) oraz w Danii i Niemczech (16 proc.).

Dane Eurostatu przynoszą także informacje o strukturze wydatków rodzin w UE. Te w całej Unii wyglądają podobnie: 21 proc. idzie na utrzymanie domu (czynsz, prąd, opłaty za wodę, elektryczność, gaz). Jedynie na Cyprze, Malcie, Litwie i w Portugalii więcej wydaje się na transport i artykuły spożywcze.

TOWARZYSZĄ JEJ GORĄCZKA, BÓLE GŁOWY, BRZUCHA...

Powrót świnki

REGION (wak) – W całym kraju notuje się obecnie znaczny wzrost zachorowań na świnkę. Od stycznia do kwietnia br. na tę chorobę zapadło 2500 osób. Wśród najbardziej zagrożonych terenów znajduje się województwo morawsko-śląskie, gdzie podczas czterech miesięcy zachorowało na nią 399 osób; najwięcej w Karwińskim (133), Frydecko-Mistecznym (109) oraz Ostrawskim (72), najmniej w powiecie nowocieskim (47), opawskim (34) oraz bruntalskim (4). W maju szpitale przyjęły kolejnych chorych.

Świnka, czyli nagminne zapalenie przyusznic jest powszechnie występującą chorobą zakaźną, objawiającą się powiększeniem jednego lub kilku gruczołów ślinowych oraz bólem wynikającym z ich obrzęku. Zazwyczaj zachorowaniu towarzyszy gorączka

i bóle głowy. Obrzęki ślinianek pojawiają się po 12-25 dniach wyglenia się choroby. Czasami świnka ma poważny przebieg. Może dojść do powikłań, np. zapalenia opon mózgowych czy trzustki. Stwierdza się je w co dziesiątym przypadku choroby. U wielu zakażonych dzieci dochodzi do utraty słuchu. U ok. 20-30 proc. nastoletnich i dorosłych mężczyzn świnka powoduje utrzymujący się przez kilka dni bolesny obrzęk jąder, co może doprowadzić do bezpłodności. Przebieg świnki jest dużo bardziej poważny u nastolatków i osób dorosłych, zwłaszcza u mężczyzn, niż u dzieci.

Zapalenie przyusznic występuje endemicznie na całym świecie. Najwyższą zapadalność notuje się zimą i wczesną wiosną. W RC najczęściej choroba ta dotyka dzieci w wieku od 6 do 14 lat. Okresowy wzrost zachor-

owań powtarza się co 3-5 lat. Jedynym sposobem zapobiegania zachorowaniu na świnkę, a zwłaszcza powikłań, jakie mogą wystąpić, jest przestrzeganie ogólnych zasad higieny osobistej oraz zwiększenie odporności poprzez szczepienia ochronne.

Ostatnią, dużą epidemię świnki odnotowano w naszym regionie w przełomie lat 1985-1986. Od końca kalendarażu wprowadzono w RC tę chorobę tę wprowadzono w RC, a także tylko sporadycznie.

Nie do końca natomiast jest wiadomo, co jest przyczyną powstania nowych zachorowań. Epidemiolodzy twierdzą, iż najprawdopodobniej przeciwciała znajdujące się w ssero-pionce podanej przez kilka lat po raz pierwszy przedawniły i dlatego bobała ba dzieci w wieku od 10 do 15 lat zaczęły ponownie.

Miniona sława
warta jest tyle,
co chleb zjedzony
w ubiegłym roku.

Bolesław Prus

emioła

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 11. 5. 2006

Wiosna Poezji nad Olzą

BARBARA GRUSZKA-ZYCH

W Jabłonkowie

miasto ze splecionymi dłońmi budynków wokół rynku niskie wystawy w sam raz żeby służyć za lustra trzech rzeźników obok siebie każdy z ładniejszymi nazwiskiem Cienciała Gorzółka Pobożny zabijają cielaki składając je na ofiarnym stole sklepowej chłodni nawet się nie spowiadają z krwi przelewanej z żył w kaszę i mielone mięso czasem zapach psujących się wedlin przypominają jak tu grzeszenie dalej sprzedaż żywych ryb pływających w kadziach w tej górskiej miejscowości z daleka od morza ryby przed śmiercią trzymają się wody pluskając głośno kiedy chcą je z niej wyrwać dzieci pilnują cierpliwie kiedy karp wynurzy wasytą pyszczkę mędrca z udawanych głębin i polknie nietuczając kąsek powietrza smakując obcy mu świat niedługo niewinnie będą zajażdżać się jego milczącym mięsem z czarną pręgą tajemniczo widoczną pod skórą w śnieżnych zaspach obrusu w mroźnych błyskach noży jeszcze nie przyszła prawdziwa zima jeszcze woda w kadziach z karpami nie zeszkliła się ani nie ścięła się krowia krew jeszcze nikt tak naprawdę nie umarł bo nikogo tutaj nie znamy przez hotelowe okno w suficie mroźny reflektor księżycza światłem z innego świata celuje w twoje plecy pod łopatkę gdzie w serce nie pozwalam zaglądać zakrywam je dłońią

BARBARA GRUSZKA-ZYCH zajmuje się dziennikarstwem, eseistyką i krytyką literacką. Wydała tomiki poetyckie: *Napię się pierwszej wody* (1989), *Teren Prywatny* (1994), *Nic się nie stało* (1995, wyd. II 1997), *Pali się mój próg* (1997), *Zapinając kołczyki* (2000), *Podróż drugą klasą* (2002), *Sprawdzanie obecności* (2004). W 2006 ukazał się na Litwie w Kownie polsko-litewski wybór jej wierszy miłosnych *Śpię z tobą pod skórą*. W 2002 opublikowano zbiór jej reportaży *Mało obstawiony Święty*. Cztery reportaże z *Bratem Albertem* w tle, w 2004 – wybór reportaży pod tytułem *Zapisz jako...*. Jej wiersze były tłumaczone na angielski, czeski, francuski, litewski, niemiecki, rosyjski, węgierski, włoski, arabski. Była jedyną przedstawicielką katowickiego środowiska w Wiosnie Poezji nad Olzą (21-23. 4. 2006).

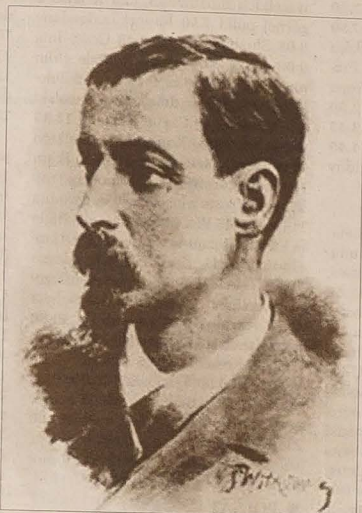
5 MAJA MINĘŁA 160. ROCZNICA URODZIN, A 15 LISTOPADA MINIE 90. ROCZNICA ŚMIERCII HENRYKA SIENKIEWICZA Pierwszy polski literacki Nobel

Po raz pierwszy Nagroda Nobla została przyznana w roku 1901, laureatami zostali m.in.: Niemiec **Wilhelm Conrad Roentgen**, odkrywca promieni nazwanych później jego imieniem, oraz francuski poeta **Sully Prudhomme**. W cztery lata później honoru tego dostąpił pochodzący ze zuboższej szlachty podlaskiej **Henryk Adam Aleksander Pius Oszyk-Sienkiewicz** herbu Oszyk. Rok przed nim – **Maria Curie-Skłodowska** z mężem Piotrem.

O ile przyznanie Nobla Prudhomowi wywołało szereg protestów, wiadomości o laureacie Sienkiewiczowi została przyjęta z satysfakcją; autor *Quo vadis* cieszył się od dawna uznaniem w świecie (podobno koniom startującym w gonitwie Grand Prix de Paris nadawano imiona bohaterów *Quo vadis*). Decyzja Akademii Szwedzkiej trzymająca była do ostatniej chwili w tajemnicy. Pisarza zawiadomili specjalnie wysłani ze Sztokholmu do Krakowa emisariusz, który prosił go o zachowanie dyskrecji aż do 10 grudnia – dnia uroczystego wręczenia. Obawiano się, że listowne zawiadomienie mogłaby przechwycić carska cenzura a nagrodę odebrać ambasador rosyjski. Sienkiewicz dotrzymał słowa. O decyzji poinformował tylko syna, donosząc mu w liście m.in.: *Przyznano!... Około siedemdziesięciu tysięcy rubli dziwnie Obiegorkowi pomoże, a zwycięstwo literatury polskiej w szrankach, w których występuje cały świat, to radość po prostu powszechna i rzecz ze wszystkich najważniejsza.*

Pisarz jechał do Sztokholmu przez Wiednia i Kopenhagę, towarzyszył mu tłumacz **Bronisław Kozakiewicz**. Dziennikarz „Svenska Dagbladet” tak opisywał laureata: *Henryk Sienkiewicz na powierczoność w wysokim stopniu dystygowana. Swoje lat sześćdziesiąt nosi chwałę, pomimo siwej już brodkę, starannie utrzymanej. Ubrany w długi, czarny tuzurek, robi wrażenie urzędnika, chłodnego, nieco sztywnego. Mówi cicho, powoli – najczęściej po francusku, gdy nie może mówić w języku ojczystym. Nic nie można powiedzieć, jak tylko, że ten powieściopisarz polski, o cieniach, równych rysach, jest pieknym starem.*

A sam Sienkiewicz, któremu aula Akademii Szwedzkiej kojarzyła się z aulą Uniwersytetu Jagiellońskiego, tak opisywał uroczystość w liście do żony: *Wręczenie nagrody literackiej odbywa się na końcu jako couronnement widowska zapewne dlatego, by się ludzie nie rozchodzili przed czasem... Na koniec mówi Wirsen, mówi długo po szwedzku – po czym kończy po francusku naturalnie niesłychanymi pochwałami dla Trylogii, Bez dogmatu, Rodzi-*

HENRYK SIENKIEWICZ. Portret Stanisława Ignacego Witkiewicza.

ny Polanieckich, Quo vadis i Krzyżaków. Patrzę ukosem, jak to przekłnie pruski ambasador, który siedzi koło mnie – i wpadam w dobry humor przy opisie Grunwaldu. Prusak zresztą ani drgnął. Potem wszyscy wstają, król również, bierze pudełko z medalem, patent, a ja idę jednocześnie przed jego fotel. Wreca mi to wszystko, po czym ścisła moją prawicę tak długo i serdecznie, że niewątpliwie dłużej i serdeczniej niż poprzednio ambasadora i Kocha (laureat w dziedzinie nauki – KK), po czym nakrywa moją rękę swoją drugą – i ma tak poczciwy wyraz twarzy, że miło popatrzeć.

Noblistą swoją mowę wygłosił po... łacinie, przechodząc pod koniec na francuski. Powiedział m.in.: *Wszystkie narody świata idą w zawody o tę nagrodę w osobach swoich poetów i pisarzy. Dlatego też wysoki areopag, który tę nagrodę przyznaje... wieńczy nie*

tylko poetę, ale zarazem i naród, którego synem jest ów poeta. Zaszczyt ten, cenny dla wszystkich, o ileż cenniejszym być musi dla syna Polski! Głoszono ją umartą, a oto jeden z tysięcy dowodów, że ona żyje! Głoszono ją niezdolną do myślenia i pracy, a oto dowód, że działa! Głoszono ją podbitą, a oto nowy dowód, że umie zwyciężyć!

W 1905 r. Sienkiewicz był autorem nowel: *Humoreski* z teki Worszyły (1873), *Hania* (1880), *Szkie węglem* (1877), *Janko muzykant* (1880), *Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela* (1880), *Niewola tatarska* (1880), *Bartek zwycięzca* (1882), *Jamioł* (1882), nowel amerykańskich: *Za chlebem* (1880), *Orso* (1880), *Latarnik* (1882), *Sachem* (1889), *Wspomnienie z Maripozy* (1889), powieści: *Trylogii Ogniem i mieczem* (1884), *Potop* (1886) i *Pan Wołodyjowski* (1888), *Bez dogmatu* (1891), *Rodzina Polanieckich* (1894), *Quo vadis* (1896), *Krzyżacy* (1900). Niestety, i jego dopadło słynne przekleństwo Nobla – wielu laureatów po otrzymaniu nagrody nigdy więcej już nie napisało. On wprawdzie pisał, ale już bez wcześniejszego sukcesu. Powstały jeszcze powieści: *Na polu chwały* (1906), *Wiry* (1909), *Legiony* (nieukończona, wydana dopiero w 1918 r.) oraz *W pustyni i w puszczy* (1911), z których tylko ostatnia cieszy się do dziś powodzeniem wśród czytelników.

H. Sienkiewicz urodził się 5. 5. 1846 w Woli Okrzejskiej w ziemi lukowskiej na Podlasiu, zmarł 15. 11. 1916 w Vevey w Szwajcarii. Prochy pisarza uroczysto złożono w katedrze św. Jana w Warszawie w 1924 r.

Opr. KAZIMIERZ KASZPER

ALFABET SZUKI WSPÓŁCZESNEJ

Happening

W podrecznikach historii sztuki przyjmuje się, że pierwszy happening zorganizował w 1958 r. **Allan Karpow**, choć już wcześniej podobne działania przeprowadzali dadaści (poprzednicy surrealistów), **John Cage** oraz japońska grupa Gutai. To rodzaj parateatralnego spektaklu, w którym jednak bardziej niż końcowy efekt liczy się samo działanie. Rzadko przeprowadzany według ścisłego scenariusza, ma ściśle określonych ram czasowych i jest zbiorem mniej lub bardziej improwizowanych czynności, do których realizacji chętnie wciągano widzów. Po 1960 r. happening stał się, szczególnie w Europie, niezwykle popularną formą artystycznej wypowiedzi, a jego czelowi przedstawiciele coraz szokowali konserwatywną publiczność, jak np. grupa Fluxus rozbijająca młotkami fortepiany czy Widoczność Akcjonistów obrzucający publiczność zwierzcymy wnętrznościami.

W latach 70. pojawił się termin **PERFORMANCE** obejmujący te projekty, w których istotną stawała się osoba samego artysty, zaś rola publiczności była bardziej bierna. Performerem był więc dający się ukryzować na samochodzie **Chris Burden** czy godzinami obierająca z resztek mięsa śmierzące kości **Marina Abramovic**. Z czasem krytycy i sami artyści w tym obszarze tzw. aktywnej sztuki wprowadzali kolejne rozróżnienia terminologiczne. Pojawily się więc takie pojęcia jak **INTERWENCJA** (niespodziewane artystyczne ingerencje w życie przypadkowych ludzi) czy **ZDARZENIE** (mniej kontrolowana interwencja).

Polska sztuka ma bogate tradycje happeningu i performance'u: od **Tadeusza Kantora**, **Jerzego Beresia**, **Włodzimierza Borowskiego**, przez **Zbigniewa Warpechowskiego**, **Krzysztofa Wodiczkę**, **Zofię Kulik** i **Przemysława Kwieka**, po twórców najmłodszego pokolenia: **Pawła Althamera** i **Cezarego Bodzianowskiego**.

PIOTR SARZYŃSKI

ZAGADKI LITERACKIE

Kto to napisał?

Kontynuujemy zabawę w rozszyfrowywanie autorów cytowanych fragmentów utworów. Żeby wziąć udział, wystarczy wysłać do redakcji GL odpowiedź wraz z własnymi danymi osobowymi. Na kopercie prosimy dopisać: „Zagadki literackie”. Termin nadsyłania odpowiedzi mija w szósty dniu od daty ukazania się „Je-mioły”. Losowanie zwycięzcy odbywa się w poniedziałki, wyniki są publikowane w następnym numerze.

W tym tygodniu można wygrać książkę *Szamanka zesła z gór Piotra Jana Kosa* wartości 130 Kc. A zatem, kto jest autorem poniższego fragmentu dialogu-rozprawy filozoficznej (w odpowiedzi mile widziany będzie również tytuł utworu)?

Otóż po rozmowach z politykami poszedłem do poetów, tych, co to tragedię piszą i dytyramby, i do innych, żeby się tam na miejscu niebicie przekonać, że głuszy od nich.

Bratem tedy do ręki ich poematy, zdawało się, najbardziej opracowane i bywało, rozpytywałem ich o to, co chcą właściwie powiedzieć, aby się przy tej sposobności też i czegoś od nich nauczyć. Wstydzę się wam prawdę powiedzieć, obywatelu, a jednak powiedzieć trzeba. Więc krótko mówiąc: nielewie wszyscy inni, z boku stojący, umieli lepiej niż sami poeci mówić o ich własnej robocie.

Więc i o poetach się przekonałem niedługo, że to, co oni robią, to nie z mądrości płynie, tylko z jakiejś przyrodzonej zdolności, z tego, że w nich bóg wstępuje, jak w wieszczkach i wróżbitów; ci także mówią wiele pięknych rzeczy, tylko nic z tego nie wiedzą, co mówią. Zda mi się, że coś takiego dzieje się i z poetami.

Autorem publikowanego w ub. tygodniu fragmentu powieści był **Henryk Sienkiewicz** (*Ogniem i mieczem*, Warszawa 1955, t. 1, s. 396-397). W tym tygodniu nie nadeszła żadna prawidłowa odpowiedź, natomiast na zagadkę sprzed 2 tygodni nadeszła dodatkowa prawidłowa odpowiedź od **Ilony Pawlas** z Suchoj Średniej. Nagroda czeka do odebrania w redakcji.

Opinie współczesnych o Sienkiewicz

BOLESŁAW PRUS:

Panie go uwielbiały

Pobyt w Ameryce (1876-78) i publikowane w prasie polskiej korespondencje wzbudziły zainteresowanie osobą Sienkiewicza. Powodzenie pisarza dosadnie odmalował **Bolesław Prus** w artykule *Co p. Sienkiewicz wyrabia z piękniejszą połową Warszawy* na łamach „Kuriera Warszawskiego” w 1880 r.:

Już po powrocie z Ameryki, prawie każda z dam, przechodząc ulicę, posądzała prawie każdego wyższego i przystojnego mężczyznę o to, że jest Sienkiewiczem. (...) Nareszcie spotykając co krok fryzury à la Sienkiewicz, wiedzając, że młodzi panowie jeden po drugim zapuszczają hiszpanki, stanowią się miłe posagowe rysy i śniadą cerę, postanowilem poznać jego samego (...). Z tego kąta widzę, że sala prawie wyłącznie zapełniona jest przez

pleć piękną. Kilku mężczyzn, którzy tam byli do robienia grzesności damom albo pisania sprawozdań, tak już w ciżbie kobiet potracili poczucie własnej indywidualności, że mówili: byłam, czytałam, wypiliśmy we dwie sześć butelek...

STEFAN ŻEROMSKI:

Czytają go wszyscy

Sam widziałem w Sandomierskiem, jak wszyscy, tacy nawet, którzy nie nie czytują, dobijali się o *Potop*.

WACŁAW NALKOWSKI:

Ciemnota i zwierzeczność

(Sienkiewicz) rozlewa w żyły społeczeństwa ciemnotę, niewolniczość, zwierzeczność, ożywia gnijącą szlachetczynię i arystokrację z jej bezdusznymi formami, usprawiedliwia oportunistę, pogardę dla nauki. (...) Nieprędko społeczeństwo zdoła wy-

dać z siebie te trupie, paraliżujące pierwsiaki.

Oblicza popularności Ogniem i mieczem

Powieść *Ogniem i mieczem* była jednocześnie drukowana w warszawskiej gazecie „Słowo” oraz krakowskiej „Czas”, przyniosła pisarzowi wielkie uznanie i spotkała się z nadzwyczajnym odbiorem społecznym. Wiele osób korespondencyjnie pytało o dalsze losy ulubionych bohaterów. W 1879 r. miasto Zbaraż nazwało jedną z ulic imieniem Sienkiewicza. W 1900 r. mieszkańcy Zbaraża nie zgodzili się na oddanie pod budowę placu kościelnego, twierdząc, że leżą tam szczątki Podbiptęj. Zrealizowano sztukę teatralną opartą na powieści a **Jacek Malczewski** wystawił w 1884 r. tzw. żywe obrazy na podstawie *Ogniem i mieczem*.

Teledziennik

WTOREK 16 MAJA

TV P 1

5.20 Moda na sukces (s.) 5.40 Wstaje dzień (mag.) 5.45 Tak jak w Unii 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Wyciąć na zakupy 8.20 Prosto w oczy 8.35 Smoczce opowieści (s.) 9.05 Zygaki (dla dzieci) 9.35 Ważne przemiany - Nietolerancja (film Now. Zel.) 10.05 Nieustraszone - Halaśliwe zaciszę (s.) 10.55 Recepty Jedyńki - Moja głowa! 11.10 ZUS dla ciebie 11.50 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.30 Sąsiedzi - Wrodzony talent (s.) 13.55 Na celowniku (mag.) 14.05 Pod kłosem, czyli prognoza pogody 14.20 Świat według Einsteina 14.25 Rewizja nadzwyczajna - Zamacz stanu Pilsudskiego (film pol.) 14.50 Był taki dzień 16 maja 15.00 Wiadomości 15.10 Wiedzyńki - Delikatność uczuć (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Atak szarań-

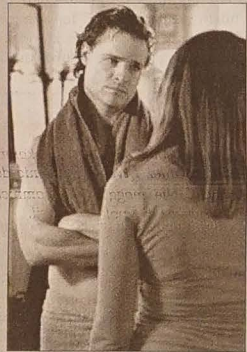
ATAK SZARAŃCZY

Film USA, 95 min

TVP 1, wtorek 16. 5., godz. 20.15

Reżyseria: David Jackson

Występują: Lucy Lawless, John Heard, Mike Farrell, Dylan Neal, Gregory Alan Williams, Natalia Nogulich.

Doktor Maddy Rierdon jest cennym pracownikiem naukowym, współpracuje z departamentem rolnictwa i nadzoruje całokształt badań w laboratorium rządowym w Wirginii. Pochłonięta całkowicie pracą, ma niewiele czasu dla swego narzeczonego, Dana Dyrera, którego zaczyna męczyć stała nieobecność dziewczyny w domu. On marzy o normalnej rodzinie, dzieciach, wspólnie spędzanych wieczorach i porankach. Kiedy Maddy znowu wyjeżdża do Wirginii, narzeczony decyduje się na zerwanie związku. Tymczasem Maddy dowiaduje się od swego dawnego mentora, dra Petera Axelroda, że udało mu się wyhodować groźną krzyżówkę szarańczy, odporną na wszelkie znane środki niszczące i żyjącą dwa razy dłużej niż normalne osobniki. Axelrod pracuje na zlecenie sił powietrznych. Przerazona Maddy natychmiast domyśla się, że chodzi o nowy rodzaj broni biologicznej, użycie której może spowodować niewyobrażalne szkody. Maddy wyrusza Axelroda z pracy i próbuje przekonać władze do zamknięcia laboratorium. Podczas prac z bronią chemiczną w szpitalu zamkniętych szklanych kontenerach jeden z pracowników zabiera potajemnie do stoika kilka groźnych okazów. W obawie przed wpadką działa nerwowo i przez jego nieuwagę dwa osobniki wydostają się na wolność. Potem dochodzi do wypadku samochodowego i kilku innych przedstawicieli uodpornionego na pestycydy gatunku spokojnie odlatuje w przestworza. Zaledwie miesiąc później dochodzi do dramatycznych wydarzeń...

czy (film USA) 21.55 Sprawa dla reportera 22.25 Był taki dzień 16 maja 22.30 Prosto w oczy 22.45 Wiadomości 23.00 Archiwum akta zbrodni (film dok.) 23.25 Program publicystyczny 23.45 Agentka o stu twarzach (film USA) 0.30 Ślady, tropy, znaki - Telefonia 1.10 Boski Michał Anioł (film ang.) 1.35 Był taki dzień 16 maja.

TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.40 Molly (s.) 7.20 Od przedszkola do Opola (dla dzieci) 7.50 Niezwykłe ranki Marcina Ranka (film franc.) 8.05 Detektyw w sutannie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 11.55 10 minut tylko dla siebie 12.10 Kochaj mnie (s.) 12.45 Święta wojna (s.) 13.15 Paskudni uzdrowiciele (film USA) 14.10 Lokatorzy (s.) 14.35 Znaki czasu (s.) 15.00 Wydarzenia, wydarzenia 15.10 Gliniarz i prokurator (s.) 16.00 Panorama 16.15 M jak miłość (s.) 17.15 Zorro (s.) 17.40 Z kabaretowego archiwum 19.00 Jeden z dziesięciu 19.35 Telewizyjne Wiadomości Literackie 20.05 M jak miłość (s.) 21.10 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.20 Biznes 22.50 Zabawy z bronią (film USA) 0.50 Kabaret (film USA).

TV KATOWICE

6.30 Gincące cywilizacje - Meksykańskie Indie Tarahumara 7.25 Książki z górnej półki 7.50 Kalejdoskop częstochowski 8.05 Magazyn historyczny 8.48 Gość dnia 9.00 Mistrzowie gitary 9.55 Przystanek praca 11.15 Gość dnia 11.45 Współczesność powstała 50 lat temu 12.10 Okiem mistrza (pr. kult.) 12.35 Gincące cywilizacje - Meksykańskie Indie Tarahumara 13.45 Na skrzydłach Ikar. Morskie skrzydła: Latający marynarze 14.15 Reportaż Trójki 14.45 Regiony kultury 15.00 Świat - magazyn międzynarodowy 15.45 Mistrzowie gitary 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Raport budowlany 17.05 Służba zdrowiu 17.50 Relacje 18.00 Aktualności 18.40 Nasz reportaż 19.00 Okiem mistrza 19.15 Zbliżenia filmowe 19.30 W dobrym stylu 20.00 Telekuriery 20.50 Studio pogoda 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 22.15 To jest temat 22.55 Studio pogoda 23.00 Wielcy duchem - Billy Graham (film dok.) 0.00 Córki McLeoda - Powracający kochaś (film austral.) 1.40 Echa dnia.

POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 7.00 Adam i Ewa (s.) 7.30 Przygody Jackie Chana (s.) 8.00 Miodowe lata (s.) 8.45 Gra w ciemno 9.45 Boston Public (s.) 10.45 Quizmania 12.00 Daleko od nosy (s.) 12.30 Samo życie (s.) 13.15 Miodowe lata (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Kochaj mnie, Kochaj! (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.35 Świat według Bundy'ch (s.) 17.05 Gra w ciemno 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 O rety! Kabarety! 20.50 Spisek doskonały (film USA) 22.50 Boston Public (s.) 23.50 Biznes Wydarzenia 0.15 Pasjonaci (film pol.) 0.40 Kuba Wojewódzki 1.30 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.30 Magazyn sportowy 4.30 Love TV.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Śpiewanki 9.05 Teleranek 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Sprawa dla reporterki 10.00 Wiadomości 10.05 Dzik kraj (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.45 Tata jak mama (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczy z TVC 13.40 Świętanie wygląda! 14.00 Wiadomości 14.05 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.35 Oczarowanie (s.) 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.35 Zbójnicy (s.) 17.00 Nie mam pracy (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Czarne owce (pr. publ.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Ranczo pod Zieloną Siódmką

(s.) 20.35 Bananowe rybki (talk show) 21.05 List do ciebie 22.00 Na tropie (mag. krym.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.15 Prognoza pogody, sport 23.20 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.25 Punkty spożycia 23.55 Wszakto jest względne (s.) 0.15 Super Pomarańcza 1.15 Mieszkać - to sztuka 1.40 Simpsonowie 2.05 AZ-kwiz 2.30 Ally McBeal.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Poradnik zdrowotny 8.35 Życiu na ratunek 8.50 Co mogę zrobić dla siebie 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.10 Śpiewanki 12.15 Boisko 7 (dla dzieci) 14.00 MŚ w hokeju 2006 (transmisja) 16.50 Na pływalni z J. Michlem (talk show) 17.20 Blok publicystyki ekologicznej 17.50 Ćwiczy z TVC 18.00 MŚ w hokeju 2006 (transmisja) 20.40 Pot i lzy „Praskiej Wiosny” (Opus II) 21.40 Synkopa odporna 22.00 Wiedzyńki (s.) 22.50 Poprask (mag.) 23.20 Styl (mag.) 23.45 „Spirituál kvintet” 2005 (koncert) 1.45 Lukáš Vondráček (dok.) 2.35 Regiony TVC24.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefania (s.) 9.25 Cagney i Lacey: Znowu razem (film USA) 11.10 To morderstwo, napisała (s.) 12.05 Bez śladu (s.) 12.55 Hotel Hansson (s.) 13.50 Terra Nostra (s.) 15.05 Smallville (s.) 16.00 Gliniarz i prokurator (s.) 16.50 Właśnie teraz 17.00 Julie Lescaut (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.05 Kompania braci (s.) 23.20 Miejsce zbrodni Hamburg: Hazard (film niem.) 1.00 Uczucie i romans (s. erot.) 2.25 Panoptikum Ivana Mládk.

PRIMA

6.25 Roseanne (s.) 6.55 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.20 Niepokorniona Lucia (s.) 9.20 Dzika kotka (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Szczyr wodne (s.) 12.10 E/R (s.) 13.10 Rewir Wolfa (s.) 14.15 Hunter (s.) 15.15 M.A.S.H. (s.) 16.20 Big Ben (s.) 18.30 „VyVoleni” (reality show) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Extra (mag.) 19.45 „VyVoleni” 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 „VyVoleni” 23.25 The Survivors Club (film USA-kan.) 1.10 Szybka wygrana 2.40 Salon samochodowy.

ŚRODA 17 MAJA

TVP 1

5.45 Wpisani w krajobraz 6.00 Kawa czy herbata? (mag.) 8.00 Wiadomości 8.15 Wyciąć na zakupy 8.20 Prosto w oczy 8.35 Cedric - To już koniec (s.) 8.50 Sąsiedzi (s.) 9.00 Domisie - Czy ktoś mi pomoże? (s.) 9.25 Latek - Zacięcie (s.) 9.55 Don Matteo - Skradzioną miłość (s.) 10.55 Wielki świat małych odkrywców 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Plebania (s.) 13.05 Jaka to melodia? (teleturniej) 13.30 Przed Eurowizją 13.55 Na celowniku (mag.) 14.05 Program edukacyjny 14.30 Raj (film dok.) 14.50 Był taki dzień 17 maja 15.00 Wiadomości 15.10 Warto kochać (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Okrutna sprawiedliwość (film USA) 21.50 Po prostu pytam (show etyczny) 22.30 Był taki dzień 17 maja 22.40 Prosto w oczy 22.55 Wiadomości 23.10 Akademia policyjna (s. dok.) 23.35 Plus minus (mag.) 0.10 Porno (film pol.) 1.25 Rzeczy i ludzie - Haiti (film niem.) 1.50 Był taki dzień 17 maja.

TVP 2

6.00 Złotopolscy (s.) 6.25 10 minut tylko dla siebie 6.35 Molly (s.) 7.15 Od przedszkola do Opola 7.50 Niezwykłe ranki Marcina Ranka 8.05 Detektyw w sutannie (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.10 M jak miłość (s.) 12.00

Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Czeski smak 12.40 Święta wojna - Śląski krupnikier (s.) 13.10 Matrix, czyli 1000 kabaretowych światów (XXII Przegląd Kabaretów PaKa 2006) 14.05 Lokatorzy (s.) 14.35 Morskie opowieści - Podmorskie ogrody Indonezji (film dok.) 15.05 Gliniarz i prokurator (s.) 15.50 Twój portfel (mag. ekono.) 16.15 M jak miłość (s.) 17.15 Zorro (s.) 17.40 Kocha, lubi, szanuje... wywiady Doroty Wellman 19.00 Jeden z dziesięciu 19.30 Szkoda gadać (s.) 20.05 FC Barcelona - Arsenal Londyn (Liga Mistrzów) 23.40 Biznes 23.45 Sport-telegram 0.05 Krzyżowy ogień (film USA) 1.35 D-day szósty czerwca czterdziestki (film ang.).

TV KATOWICE

6.35 Świat Pacyfiku - Kontyent wszelkich możliwości 7.25 Książki z górnej półki 7.50 Raport budowlany 8.05 Służba zdrowiu 8.48 Gość dnia 9.00 Wszystkie o rasach Bigle (film ang.) 9.55 Reportaż Trójki 10.45 Telekuriery 11.15 Gość dnia 11.45 Kowalski i Schmidt 12.10 Czytaj z Trójką 12.35 Świat Pacyfiku - Kontyent wszelkich możliwości 13.45 Na skrzydłach Ikar - Latające żurawie 14.15 Reportaż Trójki 14.45 Prosto z lasu 15.00 Podwodna Polska 15.45 Wszystkie o rasach - Bigle (s.) 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Kartka z kalendarza 16.50 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 17.05 Trójka tam była 17.50 Kronika miejska Rybnik 18.00 Aktualności 18.40 Powiedz stop 19.00 Z życia Kościoła 19.25 Ewangelia na dachach 20.00 Telekuriery 21.00 Echa dnia 21.50 Aktualności 21.30 Kurier gospodarczy 22.15 To jest temat 23.00 Ziemia niebieska jak pomarańcza - Ja, autysta (film pol.) 23.30 Ciekli łomot (film austral.) 1.45 Echa dnia.

POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 7.00 Adam i

OKRUTNA SPRAWIEDLIWOŚĆ

Film USA, 95 min

TVP 1, środa 17. 5., godz. 20.15

Reżyseria: Gregory Goodell

Występują: A. Martinez, Nicki Lynn Aycox, Mimi Kuzky, Christian Campbell, Vince Corazza, Bill MacDonald.

Amy Metcalf jest pewna, że jej chłopak Dean to łajdak. Rodzice dziewczyny wielokrotnie przestrzegali ją, aby się z nim nie zadawała. Teraz, po tym, jak zobaczyła chłopaka na dyskotekę z inną, Amy przynajmniej im rację. Zrozpaczona szesnastolatka chce jak najszybciej wrócić do domu. Ale przedtem zaczepia ją przystojny ciemnowłosy chłopak. Grant proponuje jej pomoc, jest miły, uprzejmy i uczynny. Amy, nauczona przez rodziców nieufności wobec obcych, początkowo mu odmawia. Lecz kiedy zamówiona takśwaka długo się nie pojawia, dziewczynka zgadza się na podwiezienie i wsiada z Grantem do auta. Sportowy samochód, zatrzymuje się na odludnym nocą, betonowym nabrzeżu, naprzeciwko wesołego miasteczka. Tu Grant odrzuca maskę uprzejmości i wyjmując składany nóż... Kiedy Amy wraca do domu, początkowo nic nie mówi zaniepokojonym jej długą nieobecnością rodzicom, Jerry'emu i Elaine. Gwałciłci groził zemstą, jeżeli dziewczyna go wyda. Ale Amy przerywa milczenie. Dla rodziców straszna wiadomość jest szokiem. Porwycy Jerry chce natychmiast ukarać sprawcę. Przekonany, że dziewczyna dopuścił się Dean, porwya chłopaka i siłą wleczę na komisarz. Elaine z kolei koncentruje się na pomocy córce, na której psychice wydarzenia feralnej nocy oddziaływał głębokim piętnem.

Ewa (s.) 7.30 B-Daman (s.) 8.00 Miodowe lata - Wielki szmal (s.) 8.45 Gra w ciemno 9.45 Boston Public (s.) 10.45 Quizmania 12.00 Daleko od nosy (s.) 12.30 Samo życie (s.) 13.15 Miodowe lata (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Pensjonat pod Różą (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.35 Świat według Bundy'ch (s.) 17.05 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 18.05 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.15 Daleko od nosy (s.) 20.45 Miłosa samba (film USA) 23.35 Fala zbrodni - Bibliofilo (s.) 0.35 Biznes Wydarzenia 1.05 Playboy specjal - Dziewczyny z kalendarza 1997 2.05 Love TV 3.05 BoomBox.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 8.55 Śpiewanki 9.00 Zbójnicy (s.) 9.30 Świat rekordów Guinnessa 10.00 Wiadomości 10.05 Niebo czy ziemia (film USA) 11.35 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Cwiczy z TVC 13.35 Mieszkać - to sztuka (mag.) 14.00 Wiadomości 14.05 Kamera w podróży 14.35 Poradnik zdrowotny 14.45 Wybory 2006 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Labirynt (dla dzieci) 17.00 Z jakubem na ryby (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Pod pokrywką (mag.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Dzik kraj (s.) 21.00 Wszyski party (mag.) 21.40 Ally McBeal (s.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.15 Prognoza pogody, sport 23.20 Losowanie Sportki i Szansy 23.25 Losowanie Szczęśliwej 10 23.30 Best (film bel.) 1.15 Film o filmie Underworld: Evolution 1.25 AZ-kwiz 1.50 Oczarowanie (s.) 2.45 Allo! Allo! (s.).

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Babilon (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.45 Allo! Allo! (s.) 12.30 Hobby magazyn J. Bohdalowej 12.55 Blok publicystyki ekologicznej 13.30 Poprask (mag.) 14.00 MŚ w hokeju 2006: ćwierćfinał (transmisja) 16.45 Przymat (mag.) 17.10 Japońskie rzeki (s. dok.) 17.20 Kosmopolis (mag.) 17.50 Cwiczy z TVC 18.00 MŚ w hokeju 2006: ćwierćfinał (transmisja) 20.30 FC Barcelona - Arsenal FC (piłka nożna) 22.55 Echa dnia 23.00 Telekuriery 23.05 Wyciąć prosto 2006 23.35 Z bliska (dok.) 0.30 Pot i lzy „Praskiej Wiosny” (Opus II) 1.30 Jan Evangelista Purkyně 1.55 Historia czeskiego mecenasa (dok.) 2.00 Babilon 2.35 Regiony TVC24.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefania (s.) 9.30 JAG (film USA) 11.15 To morderstwo, napisała (s.) 12.10 Bez śladu (s.) 13.00 Hotel Hansson (s.) 13.55 Terra Nostra (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.05 Gliniarz i prokurator (s.) 16.55 Właśnie teraz 17.05 Julie Lescaut (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 „Kameliety II” (film czes.) 21.50 Na własną odpowiedzialność (pr. publ.) 22.45 Nowa podróżnicza 2/2 (film niem.) 1.10 Martwa stręcha (s.) 1.50 Na własną odpowiedzialność.

PRIMA

6.25 Roseanne (s.) 6.55 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.20 Niepokorniona Lucia (s.) 9.20 Dzika kotka (s.) 10.20 Prima jazda 11.10 Szczyr wodne (s.) 12.10 E/R (s.) 13.10 Rewir Wolfa (s.) 14.15 Hunter (s.) 15.15 M.A.S.H. (s.) 16.20 Big Ben (s.) 18.30 „VyVoleni” 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Extra (mag.) 19.45 „VyVoleni” 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 „VyVoleni” 23.25 The Survivors Club (film USA-izr.) 0.20 „VyVoleni” 0.45 Szybka wygrana.

Teledziennik zabrał sobie prawo zmian w programie.

Dnia 17 maja minie dziesiąta bolesna rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. ALFREDA SPERLINGA

z Cierlicka.
O chwilę wspomnień proszą żona i córka z rodzina.
GL-219

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 14. 5. 2006 zmarł w wieku niespełna 97 lat nasz Ukochany Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Brat, Teść, Szwagier, Wujek i Kolega

śp. FRANCISZEK KUPKA

emerytowany nauczyciel ze Stonawy, ostatnio zamieszkały w Karwinie Raju. Ostatnie pożegnanie Zmarłego odbędzie się w piątek 19. 5. 2006 o godz. 15.00 w sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Raju. Zasmucona rodzina.
RK-079

Kronika Rodzinna

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 12. 5. 2006 zmarła nagle w wieku 81 lat nasza Ukochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Szwiagierka i Ciocia

śp. MARTA HARNOŁOWA

z Karwiny Mizerowa. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 19. 5. 2006 o godz. 14.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie Frysztacie. W smutku pogrążona rodzina.
Autobus na cmentarz zapewniony.
RK-078

CZ. CIESZYN

Klub Propozycji przy MK PZKO zaprasza na wyjazdowe spotkanie w nowo otwartym Archeoparku - Grodzi

niedzieli 21. 5. Otwarte wt, czw, so, nie: 10-14; śr, pt: 12-16.

Trlo

JASTARNIA - tanie pokoje nad morzem. Tel. 0048 58-675 25 42, tel. 558 712 050.
AD-069

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Wielka Galeria: wystawa Oldřicha Kodeša - wybór z twórczości. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

▲ **Biała Galeria:** do 28. 5. wystawa Jana Kavana - „Grafika”. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”.

▲ do 28. 5. wystawa „Pieśni wydane na światło”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **PARK ARCHEOLOGICZNY, Kocobędz Podobora:** W dni robocze termin odwiedzin trzeba uzgodnić z pracownikami muzeum pod nr. tel. 558 711 866 lub e-mail: program@muzeumct.cz, w weekendy można przyjechać bezpośrednio. Otwarte do 31. 10. wt-nie: 9-16.

▲ **MUZEUM TRAGEDII ŻYWOICIEKIEJ, Hawierzów Żywocice:** do 15. 10. historyczna wystawa „Drewniane kościoły w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW W JABLONKOWIE, rynek Mariana 14:** wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie:** stała ekspozycja „Czarodziejski świat tramwajów”, do 31. 12. wystawa „Od płomienia do żarówki”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **KOTUŁOWA DRZEWIJONKA, Hawierzów Błędowice:** ekspozycja stała „Mieszkanie ludowe i tradycje rolnictwa w Cieszyńskim”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW MUSAION, Hawierzów, Dělňická 14:** do 10. 9. wystawa „Kwiaty ogrodowe w lustrze cieszyńskiego hafu”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

▲ **SALA MÁNEŠA, DK Karwina:** do 26. 5. wystawa Františka Peška „Ex voto” - wybór z twórczości 1990-2005. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 10-18.

Co w teatrze

SCENA POLSKA - HAWIERZÓW: Historia złotej ciżemki (16, godz. 19.00, grupa HAP);

▲ **KARWINA:** Historia złotej ciżemki (17, godz. 12.30, studenci; godz. 19.00, grupa KAP).

SCENA CZESKA - KARWINA: Królowa śniegu (16, godz. 10.00);

▲ **TRZYNIC:** „Tri w tom” (17, godz. 19.00, grupa C).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Mglá (16, 17, godz. 17.45, 20.00); Reflex: Spacer po linie (16, 17, godz. 17.00, 20.00); TRZYNIC - Kosmos: Jarhead: Żołnierz Piechoty Morskiej (16, 17, godz. 17.30); Prime (16, godz. 20.00); Kochankowie Marii (17, godz. 20.00);

HAWIERZÓW - Centrum: Epoka lodowcowa 2 (16, 17, godz. 15.30); Prime (16, 17, godz. 17.45, 20.00); CIESZYŃ: Hi-Way (16, 17, godz. 18.00);

sessie (16, 17, godz. 16.00); Wyznania Gejszy (16, 17, godz. 19.45).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.

POLSKIE AUDYJCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyniec 105,3 m, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

TRZYNIC STARE MIASTO - MK PZKO i KO PZKO Trzyniec oraz Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy „Być razem” zapraszają w środę 17. 5. o godz. 16.00 do świetlicy Koła na prelekcję mgr Elżbiety Kiedroń (Cieszyn, PL) na temat „Życie jest piękne? - profitykacja uzależnień od nalogów”.

KARWINA FRYSZTAT - MK PZKO zaprasza w niedzielę 21. 5. o godz. 16.00 na obchody Dnia Matki. W programie wystąpi Chór Nauczycieli Polskich oraz chór męski Hejnał-Echo.

OBWÓD ORŁOWA - Zarząd Rady Obwodowej zaprasza na zebranie w czwartek 18. 5. o godz. 17.00 w Porębianie.

Firma VERTEX CZ, s.r.o. przyjmie na pozycję ASYSTENTKI BIURA HANDLOWEGO do biura w Ostrawie

Wymagania:
- wykształcenie min. średnie
- znajomość obsługi PC
- komunikatywność
- dyspozycyjność
Oferty proszę kierować mailem info@vertex.cz

sku w Kocobędzu. Zbiórka w sobotę 20. 5. o godz. 8.50 na miejscu. Można dojechać pociągami (Cz. Cieszyn odj. 8.36) lub autobusem (odj. 8.20) do przystanku Chotěbuz žel. zast.

DĄBROWA - MK PZKO zaprasza na świetlicę z okazji Dnia Matki w niedzielę 21. 5. o godz. 15.00 do Domu Narodowego. Święto Matki umili zespół „Gizdy” z PSP Karwina.

SKRZECZOŃ - MK PZKO zaprasza na rozgrywkę tenisa stołowego w piątek 19. 5. o godz. 16.00 - Mistrzostwa Koła dla młodzieży szkolnej; w sobotę 20. 5. o godz. 9.00 - Mistrzostwa dolnośląskiej PSP; niedzielę 21. 5. o godz. 9.00 - Otwarte Mistrzostwa Koła dla dorosłych obwodu bogumińskiego i orłowskiego.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe we czwartek 18. 5. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

MILIKÓW PASIEKI - MK-PZKO serdecznie zaprasza na prelekcję Krystyny Mrózek o leczniczych właściwościach aloesu 21. 5. do Domu PZKO o godz. 14.30. Po prelekcji dla wszystkich chętnych tradycyjne smażenie jajecznicy.

PITTS „BS” - zaprasza na wycieczkę rowerową „Okolice Karwiny po obu stronach granicy” w sobotę 20. 5. Zbiórka o godz. 10.00 przed dworcem kolej w Karwinie. Trasa około 50 km. Informacje: Zdzisław Fierla, tel. 596 315 468.

▲ zaprasza na Międzynarodowy Rajd Turystyczny „Krajom drotare” w niedzielę 21. 5. Trasy 11, 18 i 23 km. Odjazd pociągami z Cz. Cieszyna o godz. 6.18 do Makowa przez Czadoc. Proszę zabrać dowód osobisty i Sk.

lapisy

OLDRZYCHOWICE - przedszkole „Pogoda” w Oldrzychowicach bardzo serdecznie zaprasza do zapisów 15-19. 5. w godz. 7-16 i proponuje pogodne i beztrudne dzieciństwo.

Co za Olzą

GALERIA MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Regera 6, Cieszyn: Wystawa obrazów artysty malarza Oskara Pawłasa pt. „Pejzaże” trwa do

W SOBOTĘ IMPREZA Z OKAZJI DNI ORŁOWEJ

Dwa miasta razem

ORŁOWA (wak) - Tegoroczne „Dni Orłowej” uświetni koncert nazwany „Dwa miasta - razem”. Impreza, która odbędzie się w sobotę 20 bm. o godz. 17 w Domu Kultury, dedykują orłowanom miasto Rydułtowy oraz lutyńsko-orłowskie MK PZKO. Na program złożyła się przeboje „po naszymu” czyli po śląsku, rewia taneczna, piosenki polskie, muzyka kaszubska oraz piosenki ze znanych musicali.

Koncert poprowadzą Andrzej Miś z Radia „Piekiary” oraz artysta estradowy, Marian Makula.

Sobotni koncert współfinansuje Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTER-REG III a Czechy-Polska.

nie jest on osobą, zwłaszcza dla komunistów, również i tych byłych, nie do przyjęcia. Nie mogą mu zapomnieć jego pracy w OF - polskiej sekcji.

Dzisiaj każda partia ustępuje zdobywcę wyborców, więc programy wyborcze poszczególnych partii niewiele się różnią. Dla mnie bardzo sympatyczne na tej partii jest to, że na miejscu zbierano podpisy pod petycją ograniczającą immunitety posłów i senatorów, a w programie tej partii są bezpośrednie wybory prezydenta. Jest jeszcze w programie partii nr 11 kilka obietnic, ale w większości pokrywają się one z programami wyborczymi innych partii. Jeśli chodzi o prognozy, jak wypadną przyszłe wybory parlamentarne, to jak zwykle chodzi o wielką niewiedzę. W Karwinie na pewno partia nr 11 nie ma większych szans, gdyż rządzą tu niepodzielnie komuniści. W ostatnich wyborach komunalnych w Karwinie brało udział tylko 23,4 proc. osób uprawnionych do głosowania. Mniej więcej w niespełna 50 tys. uprawnionych do głosowania jest to tylko 11 700 wyborców, którzy przyszli do urn. Oczywiście komuniści w takich przypadkach potrafią się zjednoczyć, więc mają nawet swojego prezydenta miasta. Polaków w Karwinie według ostatniego spisu ludności żyje ok. pięciu tysięcy, wyborców może około czterech tysięcy. Gdyby wszyscy Polacy poszli do wyborów i głosowali na jedną partię, to kto wie, czy nie mieliby większości we władzach miasta. Ale że tak jak reszta mieszkańców miasta albo nie idą oni do wyborów albo głosują na komunistów, to jest tak jak jest i tego w żaden sposób nie da się zmienić, bo mamy przecież demokrację.

MELCHIOR SIKORA

Symbloza słodczy z kulturą, jak widać, jest możliwa.

Fotografia w cukierni

MOSTY K. JABLONKOWA [ga] - Cukiernia Tadek w Mostach koło Jabłonkowa oferuje oprócz smakołyków dla podniebienia również coś dla ducha. Tutaj też ściany zdobią bowiem zdjęcia regionalnych fotografów zrzeszonych w Fotoklubie Jabłonkowa.

Pomysł ten zrodził się przed dwoma laty. - Jabłonkowski Fotoklub zapropnował mi współpracę. Pierwszy tutaj wystawiał już nie żyjący fotograf z Mostów Jan Kufa oraz prezes Fotoklubu Gustav Beiger - powiedział właściciel cukierni Tadeusz Krzysztof. Obecnie można tutaj obejrzeć zdjęcia fotografa Mirosława Hrubęsa z jego podróży po Nowej Zelandii i Australii.

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Gdyby wszyscy Polacy zagłosowali na jedną partię...

W czwartek 4 maja na rynku frysztackim pojawił się jak na nasze warunki niespotykany pojazd, a mianowicie znany londyński piętrowy autobus (double-decker), pooblepiany emblematami partii ČSSD. Tym pojazdem partia pracy premiera Wielkiej Brytanii moralnie postanowiła wesprzeć rządzącą u nas partię ČSSD, która ma zamiar w ten sposób zwrócić na siebie uwagę przed nadchodzącymi wyborami. Większego zainteresowania na siebie ten pojazd nie zwrócił, może przyszedłem na rynek za późno, bo po kilku minutach po moim przyjeździe w towarzystwie eskortującego samochodu opuścił on rynek, odjeżdżając do następnego miasta zdobywać głosy dla socjaldemokracji.

W trzy dni po tym wydarzeniu, w niedzielę 7 maja przed południem na tym samym rynku wyznaczyli sobie spotkanie z mieszkańcami Karwiny zwolennicy i kandydaci do wyborów parlamentarnych z ramienia partii SNK ED - EVROPŠTÍ DEMOKRÁTÉ, na której liście wyborczej jest również, o ile mnie pamięć nie myli, aż trzech członków naszej polskiej społeczności. Najwyżej, bo na czwartym miejscu znajduje się znana co najmniej od piętnastu lat postać Tadeusza Wantuły z Bystrzycy, który potrafił swoimi dokonaniem wejść w świadomość tych, którzy interesują się wydarzeniami na naszym terenie. Był pierwszym przewodniczącym Kongresu Polaków, a obecnie pełni funkcję zastępcy przewodniczącego tego gremium. Z jego inicjatywy doszło do tego, że nasi studenci studiujący w Polsce otrzymują stypendia. Są to tylko niektóre dokonania Tadeusza Wantuły. Oczywiście, dla niektórych ludzi na naszym ter-

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyn, e-mail: ogloszenia@glosludu.cz w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Stieplnic 18, Czeski Cieszyn; w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku).

WTOREK 16 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy - program Moniki Olejnik 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Talent za talent z Małgorzatą Kożuchową 9.05 Magazyn Medyczny 9.20 Człowiek dobrej woli... (rep.) 9.35 Zaproszenie 9.55 Kabaret Starsze Pani 10.40 Smak Europy 10.55 Reportaż 11.25 Sprawa dla reportera 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Sportowy tydzień 13.35 Pogranicze w ogniu (s.) 14.30 Program rozrykowy w 50 minut 15.00 Młodzi w Polsce (film dok.) 16.15 Talent za talent z Małgorzatą Kożuchową 16.40 Magazyn Medyczny 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Kreciolarz 17.40 Człowiek dobrej woli... (rep.) 18.00 Ze sztuką na ty (rep.) 18.30 Sprawa dla reportera 19.00 Wiadomości 19.15 Miś Uszatek (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Chorążcy z Monte Cassino (film dok.) 21.30 Kochaj mnie (s.) 21.50 Warto rozmawiać 23.05 Animowany świat wyobraźni - Świat w Operze 23.15 Film animowany 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy - program Moniki Olejnik 0.15 Sprawa dla reportera 0.45 Reportaż 1.15 Miś (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wiadomości 3.05 Chorążcy z Monte Cassino (film dok.) 3.35 Kochaj mnie (s.) 3.50 Warto rozmawiać 5.05 Ze sztuką na ty (rep.) 5.30 Plaszki końcowe - ze sztuką na ty 5.35 Animowany świat wyobraźni - Świat w Operze 5.45 Film animowany.

ŚRODA 17 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy - program Moniki Olejnik 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Budzik - Praca 9.05 Ostoja (s.) 9.30 Wierze, wątpię, szukam 9.55 Reportaż 10.10 Co tu jest grane? (s.) 10.35 Rewizja nadzwyczajna 11.00 Ze sztuką na ty (rep.) 11.35 To nie jest koniec świata (s. dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Wiadomości 13.20 Chorążcy z Monte Cassino (film dok.) 13.50 Kochaj mnie (s.) 14.05 Życie - ładna rzecz czyli Czternaście fotografii z albumu Maryli Rodowicz 14.55 Warto rozmawiać 16.05 Budzik - Praca 16.30 Ostoja (s.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Od przedszkola do Opola 17.50 Wierze, wątpię, szukam 18.15 Książka tygodnia 18.30 Zaczęło gwiazd 18.55 Między, Odrą a Renem (rep.) 19.15 Reksio (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 20.55 Polska racja 21.25 Egzamin z życia (s.) 22.10 Wielkie chwile polskiego futbolu (mag.) 23.00 Wideołka dorosłego człowieka 23.30 Panorama 23.45 Biznes 23.48 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy - program Moniki Olejnik 0.15 Po prostu pytamy 1.00 Zaolzie 1.15 Reksio (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Polska racja 3.20 Egzamin z życia (s.) 4.10 Pamiętają o mnie (koncert zyczeń) 4.35 Wielkie chwile polskiego futbolu (mag.) 5.30 Zaczęło gwiazd.

CZWARTEK 18 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Prosto w oczy - program Moniki Olejnik 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Zygaski - Mysł 9.05 Kwadrans na kawę 9.25 Oberzyska (rep.) 9.50 Zaolzie 10.05 Książka tygodnia 10.20 Zaczęło gwiazd 10.45 Plus minus 11.10 Między Odrą a Renem (rep.) 11.25 Skarbiec (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Polska racja 13.35 Egzamin z życia (s.) 14.20 Izabela Filipiak czyli Podwójna Amnezja (film dok.) 15.00 „Cala jesteś w skroniach” - jubileusz zespołu Skaldowie 15.20 Smak Europy 15.30 Po prostu pytamy 16.15 Zygaski - Mysł 16.40 Kwadrans na kawę 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Reakcja 17.45 Raj (mag.) 18.15 Oberzyska (rep.) 18.45 Skarbiec (mag.) 19.15 Przygotuj Balka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Alfred Schutz (rep.) 21.15 Teatr TV - Bardzo dyplomatyczny obiad 22.25 Muzyka w raju - Arte Dei Suanotory w Paradyżu 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.53 Sport Telegram 0.00 Program publicystyczny 1.00 Reportaż 1.15 Przygotuj Balka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Alfred Schutz (rep.) 3.05 Teatr TV - Bardzo dyplomatyczny obiad 4.15 XV Międzynarodowy Konkurs Chopinowski 4.55 Skarbiec (mag.) 5.25 Oberzyska (rep.)

PIĄTEK 19 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie (mag.) 8.40 Domisie (s. anim.) 9.05 Ranczo pod Zieloną Siodemką (s.) 9.35 Spotkania z profesorem Zinem 9.55 Raj (mag.) 10.20 Reportaż 10.40 Ojczyzna polszczyzna 10.55 Regionalia (mag.) 11.20 Duże dzieci (talk-show) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.10 Alfred Schutz (rep.)

13.20 Hity satelity 13.35 Teatr TV - Bardzo dyplomatyczny obiad 14.45 W.A. Mozart - Serenada Noturna KV 239 14.55 Program publicystyczny 15.40 Domisie (s. anim.) 16.05 Ranczo pod Zieloną Siodemką (s.) 16.35 Spotkania z profesorem Zinem 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Co tu jest grane? (s.) 17.45 Zdarzyło się - Memhiry pamięci (rep.) 18.10 Święta wojna (s.) 18.35 Regionalia (mag.) 19.00 Wieści Polonijne 19.15 Bolek i Lolek wśród górników (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Mówi się... 21.20 Hity satelity 21.35 Na dobre i na złe (s.) 22.30 Duże dzieci (talk-show) 23.10 Porozmawiajmy 23.55 Kabaret Starsze Pani 0.50 To nie jest koniec świata (s. dok.) 1.15 Bolek i Lolek wśród górników (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Wieści Polonijne 3.05 Mówi się... 3.40 Na dobre i na złe (s.) 4.30 Duże dzieci (talk-show) 5.05 Święta wojna (s.) 5.30 Zdarzyło się - Memhiry pamięci (rep.) 5.50 Książka tygodnia.

SOBOTA 20 MAJA

6.05 Plebania (s.) 8.00 Echa Panoramy 8.35 Janka (s.) 9.05 Mówi się... 9.25 Wieści Polonijne 9.40 Porozmawiajmy 10.30 Klan (s.) 11.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Cygański smak 12.10 Wideołka dorosłego człowieka 12.40 Salon kresowy - Adoptowane dziecko Lwowa (rep.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Od przedszkola do Opola 14.30 Made in Poland (teleturniej) 15.05 Wielka Gra (teleturniej) 16.00 Z daleka, a z bliska 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.30 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 18.00 Pamiętają o mnie (koncert zyczeń) 18.25 M jak miłość (s.) 19.15 Przygotuj kilka wrobła Cwirka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.05 Sprawa Gorgonowej (film pol.) 22.25 Tele PRL 23.15 Program sportowy 23.35 Z daleka, a z bliska 0.35 M jak miłość (s.) 1.15 Przygotuj kilka wrobła Cwirka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Sprawa Gorgonowej (film pol.) 4.25 Wideołka dorosłego człowieka 4.50 Labirynt kultury 5.15 Tam gdzie jesteśmy (rep.)

NIEDZIELA 21 MAJA

6.00 Niech żyje bal - największe przeboje Maryli Rodowicz 7.15 Z daleka, a z bliska 8.10 M jak miłość (s.) 8.55 Słowo na niedzielę 9.00 Ziarno (mag.) 9.25 W krainie władcy (s.) 10.00 Złotopolscy (s.) 10.50 Białorusi, Białorusi... (mag.) 11.40 Niedzielne muzykowanie 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Regina Coeli 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła O.J. Jezuitów św. Andrzeja Boboli w Warszawie 14.05 Czterdziestolatek (s.) 15.15 Wywiad i opinie 16.00 Biografie - Wspomnienie o Julianie Tuwimie (film dok.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Mój pierwszy raz (talk-show) 18.05 Program sportowy 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Pączka z karmelitem 19.30 Wiadomości 1.50 Sport 2.00 Oficer (s.) 2.55 Zaproszenie 3.15 Czterdziestolatek (s.) 4.15 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Cygański smak 4.40 Salon kresowy - Adoptowane dziecko Lwowa (rep.) 5.10 Biografie - Wspomnienie o Julianie Tuwimie (film dok.)

PONIEDZIAEK 22 MAJA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.30 10 minut tylko dla siebie 8.40 Jedynecka 9.05 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic (rep.) 9.25 My Wy Oni (mag.) 9.50 Zdarzyło się - Memhiry pamięci; reportaż (rep.) 10.10 Mój pierwszy raz (talk-show) 11.00 Biografie - Wspomnienie o Julianie Tuwimie (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.40 Plebania (s.) 13.05 Tam gdzie jesteśmy (rep.) 13.35 M jak miłość (s.) 14.20 Herbatka u Tadeka 15.10 Salon kresowy - Adoptowane dziecko Lwowa (rep.) 15.25 Miliarder (film dok.) 16.10 Jedynecka 16.35 Filmowa Encyklopedia Łodzi i okolic (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Sportowy Express 17.20 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Cygański smak 17.45 My Wy Oni (mag.) 18.10 Reportaż 18.25 Świadkowie nieznanych historii 19.05 Kościół i świat 19.15 Dziny świat kota Filemona (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Plebania (s.) 21.00 Sportowy tydzień 21.35 Boża podszewka (s.) 22.35 Dziękujemy walczy - Od Września do Normandii (film dok.) 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.50 Sport Telegram 0.00 Prosto w oczy - program Moniki Olejnik 0.15 Wielka Gra (teleturniej) 1.15 Dziwy świat kota Filemona (s. anim.) 1.30 Wiadomości 1.55 Sport 2.00 Klan (s.) 2.25 Plebania (s.) 2.50 Sportowy tydzień 3.25 Boża podszewka (s.) 4.25 Dziękujemy walczy - Od Września do Normandii (film dok.) 5.15 Ojczyzna polszczyzna 5.30 Świadkowie nieznanych historii.

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: SZÓSTA LOKATA OSTRAWY • TRZYNIEC WCIAŻ NIE ZACHWYCA

Elektrycy na fali

I GAMBRINUS LIGA

● OSTRAWA - OŁOMUNIEC 4:1 (3:0). Bramki: 4 i 39. Varadi, 44. Sřihavka, 73. Tomášek - 80. Rydel. Sędziował Kralovec. W. 3448. Ostrawianie w ostatnim meczu sezonu rozgromili Sigmę, ale już dziś przed Bankiem o wiele ważniejszy mecz - w półfinale Pucharu CMZF Ostrawa podejmie na Bazalach drużuligowy Hradec Kralovej (18.00).

Bank sezon 2005/2006 zakończył na szóstym miejscu (40 pkt.), mistrzem RC zostali piłkarze Liberca (59). Z drugiego miejsca w tabeli w eliminacjach Ligi Mistrzów pojawił się też Mlada Boleslaw (54), do drugiej ligi spadają Jihlava (29) i Blszany (26).

MŚFL

● FUTBOL TRZYNIEC - BYSTRIC 0:0. Sędziował Lakomy. W. 352. Piłkarze Trzynicza planują jak najszybszy awans do drugiej ligi, ale z takim butelmem, jaki zaprezentowali w sobotę pod Jaworowem, byłoby w drugiej lidze chłopcom do bicia. Po remisie w Trzynicy szansę awansu (z pierwszego miejsca) do drugiej ligi stracili piłkarze Bystricy. W meczu dominowali bramkarze - Vreřtáik po stronie gospodarzy i Slavia broniący bramki Bystricy. Obaj popisali się kilkoma świetnymi interwencjami, przyprowadzając napastników o mdłości. W ataku gospodarzy męczył się Maceček, który tylko w I połowie zmarował trzy wymienione okazje. W 44. minucie po strzale tego napastnika Slavianie wyrzuciła poprzeczka. Nerwowo grający Trzyniec w drugiej połowie mógł stracić nawet remis, ale stoper Pindor stanął na wysokości zadania, blokując strzał Matouska i Zednicka.

TRZYNIEC: Vreřtáik - Lachowicz, Hupka, Pindor, Martinčík - Malif, Cepláč, Cieslar, Kořinek (79. Vyskočil) - Maceček, Lasota (68. Szmek).

Lokaty: 1. Jakubczowice 58, 2. Bystric 43, 3. Benesów D. 41, 4. Trzyniec 37 pkt.

DWYZIAE

● KS DZIECMOROWICE - BANK OLBRAHCICE 2:1 (1:0). Bramki: 8. Šrámek, 65. Punočhář - 72. Šmélak. Sędziował Sedláček. W. 150. Dzieci-

morowiczanie nie przegrali również w dziewiątym meczu z rzędu i są największym zaskoczeniem wiosennego sezonu. O losach spotkania przesądziła szybka bramka Šrámka i wąska ławka rezerwowych Banika. Trener Michal Šlachta miał spore klopoty z wybraniem wyjściowego składu na mecz, Banikowi brakuje obecnie nominalnych napastników. Na 30 minut przed końcem w linii napadu pojawił się nawet bramkarz Gradek, który swoim wzrostem miał dublować kontuzjowanego od trzech kolejek Aniola. Gospodarze zagrali skutecznie w ataku, na 2:0 podwyższył z dobitki Punočhář, innych dobrych okazji nie wykorzystali Škoda, Z. Kadlíčak i Matušik. W 72. minucie Šmélak obniżył głową na 2:1, ale na więcej gości nie było stać. W bramce Olbrachcici po dłuższej przerwie pojawił się Hekera i pomimo dwóch straconych goli bronili rzeczywistość w tymieniu - Hekera ostro się w meczu nagimnastykował, to głównie jego zasługą straciłymi tylko dwie bramki - powiedział „GL” kierownik Olbrachcici Ivan Marini. - Nie gramy już pod taką presją psychiczną i to przekłada się na dobre wyniki - skomentował zwycięskie spotkanie trener Dziecmorowice Jaroslav Netolička. DZIECMOROWICE: Jaček - F. Kadlíčak (9. Z. Kadlíčak, 80. Loder), Prokop, Škoda, Plěger - Ligocký, Vančo, Špička, Matušik (72. Zbončák) - Punočhář, Šrámek. OLBRAHCICE: Hekera - Čoček, Szmek, Neumann, Groh - Jakšl, Čubok, Šmélak, Dorozlo - Cedivoda, Petley (70. Gradek).

FRENSZTAT - IRP CZ. CIESZYN 2:1

(1:0). Bramki: 25. Jakub Harabiš, 61. Jan Harabiš - 90. Mysřinsky. W. 160. Piłkarze IRP wyjazd pod Radhoszcz potakowali jak przyjemną wycieczkę krajoznawczą i w sparingowym, rozkojarzonym stylu ułatwili gospodarzom zadanie. Dopiero w drugiej połowie, po męskiej różnicówce w szatni, goście wzięli się do grania. Od 61. minuty odbierali jednak dwubramkową stratę, po tym, jak Jan Harabiš z kontry strzelił im drugiego gola. W doliczonym czasie gry na 2:1 obniżył Mysřinsky, ale gospodarze nie dali już sobie wydrzeć zwy-

cięstwa. - Drużyna w pierwszej połowie zlekceważyła rywala, zagraliśmy na 90 procent - powiedział „GL” trener IRP Dalibor Damek. - Mam nadzieję, że jutro w derby z Olbrachciami motywacji nam nie zabraknie.

● MKF KARWINA - SLAVIA ORŁOWA 0:0. W. 170. W derby obie ekipy podzieliły się punktami, ale warto podkreślić, że gospodarze za postawę w meczu zasłużyli na zwycięstwie. Slavia nastawiła się na defensywę i wypracowała sobie tylko dwie w miarę udane akcje ofensywne. Karwinacy grali z większym impetem, jednak swoje ocelowniki źle ustawili kolejno Lukán, Urban, Anastazovský i Sourada. - Orłowa broniła z piątką piłkarzy, nam zabrakło większej rozwoju w końcówce - powiedział „GL” trener Karwiny Petr Mašlej. Z remisu panuje w Orłowej zadowolenie. - Karwinia gra u siebie bardzo ofensywnie, stąd też nasza taktyka obronna - stwierdził szkoleniowiec Orłowej Dušan Kohút. KARWINA: Torač - Reichl, Gill, Bláha, Hojdzys - Lukán (70. Anastazovský), Ditrich, Sourada, Pristáš (80. Strnad) - Urban, Šuster (45. Alman). ORŁOWA: Szarowski - Větrovec, Drozd, Štáverka, Hübner - Široký (73. Herák), Jilek, Majster (82. Bajžari), Sochora - Třos (76. Kroužek), Kopal.

Lokaty: 1. Fulnek 62, 2. F.M 52, 3. Karwinia 42, 4. Cz. Cieszyn 40, 5. Orłowa 32, 11. Dziecmorowice 31, 13. Olbrachcice 27 pkt. JUTRO: Dziecmorowice - Karwinia, Cz. Cieszyn - Olbrachcice (17.00).

JANUSZ BITTMAR

Sport polski

● DWA GOLE RASIAKA W SPARINGU. Polscy piłkarze pokonali w międzynarodowym sparingu 4:0 Wyszewę. Po golach Rasiaka (48 i 84), Mili (15) i Saganowskiego (74). Wczoraj byłym wieczorem (po zamknięciu mezeru) trener Paweł Janas ogłosił kadę na czerwcowe MŚ w Niemczech.

● RANKING ATP: AWANS POLSKIEGO GO DEBLA. Marcin Matkowski awansował z 20. na 19. miejsce, a Mariusz Fyrstenberg z 22. na 21. w indywidualnym rankingu deblistów - ATP „Entry Doubles”. Polscy tenisiści są też nadal piątą parą świata w klasyfikacji ATP „Champions Race”. W ubiegłym tygodniu Fyrstenberg i Matkowski dostali do 1/8 finału turnieju Masters Series w Rzymie (z pulą nagród 2,082 miliona euro), gdzie przegrali 6-4, 4-6 i w tie-breaku mistrzomskim 6:12 z Francuzem Fabrice Santoro oraz Nenadem Zimonjicem z Serbii i Czarnogóry, rozstawionymi z numerem piątym. W obydwu rankingach deblowych prowadzą amerykańscy bracia Bob i Mike Bryanowie. (j6, PAP)

»O wstępie« międzynarodowo

Już tylko pięć dni pozostało do kolejnej edycji zawodów kolarskich, które pn. „O błękitną wstęgę Olzy” organizują razuse obu Cieszyńskich. W tym roku odbędą się one w niedzielę 21 maja, a zawodnicy wyruszą o godz. 13.30, by kilkadziesiąt razy przemierzyć trasę między Cieszyrzem a Cz. Cieszyrzem. A co ważne, udział w zawodach wezmą nie tylko zawodnicy z obu stron Olzy, ale także kolarze ze

Słowacji, Węgier, a nawet Ukrainy.

Zawodom „O wstęgę Olzy” towarzyszyć będzie sporo imprez dla dzieci i młodzieży. Na rynku czeskosłowackim od godz. 10.00 będzie np. można obejrzeć występ marekietek, czy pokaz aerobiku. Przedpołudnie pełne zabaw będzie przygotowane także w parku przy ośrodku kultury „Strzelnica”.

(kor)

Futbol w niższych klasach: Derby dla Piotrowic • Hawierów pogroży outsidera

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA

● BOGUMIN - L. PIOTROWICE 1:2 (0:2). Bramki: 54. Placzek - 27. Jakubec, 37. Pikonský. Sędziował Zelnik. W. 130. Niebawym wręcz skutecznością strzelacką wykazali się piłkarze Lokomotywu Piotrowice. Z dwóch strzałów na bramkę zdobyli dwa gole, w obu wypadkach po dużych błędach bogumińskich defensorów. W 27. minucie zagapiła się dwójka Placzek-Prokš. Do piłki doszedł Jakubec i nie dał szans Ryłowi - 0:1. W dziesięć minut później Placzek popisał się kolejnym niefortunnym zagrożeniem, podał wprost na nogę Pikonskiego i było 0:2. „Faja” ożyła w drugiej połowie. W 54. minucie ostro dośrodkował w pole karne Sittke i Placzek strzałem głową częściowo zrehabilitował się za poprzednie dwa kiksy, obniżając na 1:2. Od utraty drugiego gola uratował gości znakomicie broniący Polášek, który w 74. minucie koniuszkami palców wybił piłkę po strzale Šterki z rzutu wolnego. BOGUMIN: Rył - Placzek (71. Barteck), Prokš, Fluxa, Tvrđý - Tomek, Bystroň (85. Gábor), D. Šterka, Ciesarik (46. Klíma) - Sittke, Kukuličák. PIOTROWICE: Polášek - Šlachetka (82. Niemiec), Jakubec, Brzóska, Piętras - Sehnal, Pikonský (90. Bizyk), Konečný, Krul (46. Novák) (s. anim.).

WRACIMOW - MOSTY 3:3 (1:1). Bramki: 42. Veselý, 47. Gasojew, 73. Drozd - 30 i 47. Bažant, 61. Kajzar. Sędziował Rygel. W. 100. Mosty zwyciężyły bardzo dobre wyjazdowe spotkanie. Goście od 44. minuty grali w dziesiątkę (czerwony kartkę otrzymał Bula), a od drugiej połowy praktycznie w dziewiątkę, po tym, jak kontuzji nabawił się Igor Lysek. - Do Wracimowa pojechalismy

tylko z jedenastką piłkarzy, Igor musiał więc nowel i urazem nogi zostać na boisku - powiedział „GL” trener Mostów Pavel Vavřač. Przy stanie 3:3 nadarzyła się gościom wymarzona okazja do rozstrzygnięcia meczu, ale Kajzar po centrze Muchy fatalnie przestrzelił. Najważniejsze minuty: 18. Bažant z woleja (25 m) - 0:1; 42. Veselý z „jedenastki” - 1:1; 47. Bažant głową z podania Kufy - 1:2; 47. Gasojew z ostrego kąta - 2:2; 61. Kajzar z dobitki - 2:3; 73. Drozd zmienia kierunek łuku piłki, myląc Słowaka - 3.3. MOSTY: Słowák - V. Lysek, I. Lysek, Bažant, D. Nieslanik - Kupčák, T. Nieslanik, Klíma. Mucha - Bula, Kajzar.

Lokaty: 1. Opawa 68, 2. Rymarzow 51, 3. Wracimow 39, 4. L. Piotrowice 39, 9. Bogumín 16, 16. Mosty 14 pkt.

IA KLASA - GR B

Skrzeżon - Hodslawice 4:0, Stonawa - Przybor 0:1, Brzaskperk - Bystrzyca 4:0, Pietwałd N. M. - FK Hawierzow 3:1, Czeldalna - Raszkowice 2:1, Sř Rychnald - Liskowice 3:1. Lokaty: 1. Hawierzow 50, 2. Czeldalna 40, 3. Raszkowice 37, 4. S. Skrzeżon 33, 6. Stonawa 30, 11. Bystrzyca 21, 12. Rychnald 17 pkt. Bliziej w czwartkowym numerze „GL”.

IB KLASA - GR B

Pietwałd - Klimkowice 3:1. Lokaty: 1. Cz. Ostrawa 45, 2. Pietwałd 10 pkt.

IB KLASA - GR C

Wedrynia - Datynie D. 4:2, Żuków G. - Karwinia B 2:1, Sedliszce - Gródek 2:0, Wierzniovice - Sucha G. 0:1, Šmilowice - Niebory 2:0, Jablonków - Nýdek 2:0, Lutynia D. - Orłowa B 3:0. Lokaty: 1. Wedrynia 47, 2. Lutynia 47, 3. Sucha G. 38 pkt.